

Expanzivní choutky

Chceme vozit lidi ode dveří ke dveřím, říká generální ředitel Leo Expressu pro Evropu Peter Köhler.

BYZNYS
str. 5

ROZHOVOR
str. 14–15

V zemi ledních medvědů

Mrazivé norské souostroví Špicberky s dlouhou historií těžby uhlí vidí budoucnost v turistickém ruchu.

REPORTÁŽ
str. 10–11

📈 CZK/EUR • 27,020 / 0,000 Kč 📈 CZK/USD • 23,743 / +0,072 Kč 📉 PX • 874,05 / -2,36 % 📉 EURO STOXX 50 • 3019,76 / -0,69 % 📈 ZLATO • 1261,05 \$ / +1,38 %

KOMENTÁŘ: ŘECKU Z LÁSKY / str. 16

Krátce

Koalice se pře o reformu policie

Hnutí ANO požádalo kvůli návrhu na reorganizaci policie o dohádovací jednání s koaličními partnery. Ministr spravedlnosti Robert Pelikán (ANO) s plánem nesouhlasí a uvažuje o rezignaci. **str. 3**

Francouzi hodlají tlačit české firmy do Afriky

Regionální know-how Francouzů ve spojení s českou výrobou má napomoci ke společnému průniku na trhy v Africe. **str. 6**

Růst cen ropy dává šanci krvácejícím Rusům

Levná ropa srážela zisky hlavních ruských ropných firem. Současný růst cen ropy však dává naději, že bude lépe a ruská ekonomika přestane padat. **str. 8**

Clintonová: Vyhrála jsem

Favoritka demokratických primárek Hillary Clintonová se na základě výsledků z volebního superúterý prohlásila vítězkou. Bernie Sanders se ale ještě nevzdává. **str. 12**

přečtěte si:

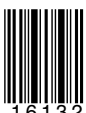
SPECIÁL
Vzdělávání

GE vyrobí motory pro drony v Praze

Továrna na letecké motory americké GE Aviation za 10 miliard korun vyroste v Česku zřejmě u pražského letiště Kbely nebo v Klecanech poblíž Aera Vodochody. S výrobou **stovek** turbovrtulových **motorů pro menší letadla i drony ročně** se má začít do čtyř let. Do projektu se zapojilo **ČVUT**, které **bude vyvíjet motory** pro drony a zároveň vychová firmě stovky inženýrů. **BYZNYS / str. 4**

Foto archiv

9 771803 454307 1 6132

Zápisník
Jana Stuchlíka

Nepřátelé drátů

V Česku se obáváme, že nám silný německý vítr vypne elektrinu. Jsou ale síly mnohem slabší, které dokážou vmžiku vyřadit symbol lidského pokroku v podobě plynulého zásobování proudem. Přesvědčili se o tom v Keni. V rozvodně tamní vodní elektrárny Gitaru skočila na transformátor opice. Zkrat vyřadil z provozu elektrárnu a poslal na pár hodin do tmy celou zemi. Následky nakonec nebyly tak strašné. Firmy zvyklé na výpadky nastartovaly dieselové generátory. Tři čtvrtiny obyvatel, které nemají přístup k elektrině, opičí rodeo ani nezaznamenaly. Dobrá zpráva je, že opice přežila.

K narušitelům sítí zdaleka nepatří jen opice. Na Tchaj-wanu před třemi lety zachutnaly podzemní kabely tamním termitům. V části ostrova vyhodili pojistky na tři hodiny. Nebylo to zdaleka poprvé a podle energetické firmy nejspíš ani naposledy. V americké Alabamě si tisíce domácností musely svítit baterkami, když do transformátoru vlezl had a zkratoval vedení. Na seznam pachatelů elektrotmy se zapsaly i veverka či krocán.

Nebezpečné samo sobě může být i zvíře jménem člověk. Vyprávět by mohly miliony evropských domácností, které přestaly na podzim 2006 svítit, když Němci vypnuli vedení přes řeku Ems, aby pod ním mohla projet výletní loď. Jenže o tom nikomu neřekli a kolaps sítě se mohl nekontrolovaně šířit. Namále tenkrát měli i Češi.

Protagonisté dne

Jaromír KAFKA
ŘEDITEL SPORTAKCENTU

Dodavatel technologií pro bazény se po čtvrtstoletí existence vydává na zahraniční trhy. Tržby podniku činí zhruba sto milionů korun ročně.
str. 7

Osamu SUZUKI
ŠÉF SUZUKI MOTOR

Kvůli skandálu kolem testování spotřeby vozů odstoupí z funkce generálního ředitele automobilky. Předsedou správní rady ale zůstane.
str. 9

Hillary CLINTONOVÁ
KANDIDÁTKA NA PREZIDENTA USA

Favoritka demokratických primárek patrně zvítězila ve volebním superúterý. Na post amerického prezidenta tak míří jako první žena.
str. 12

ROZPOR. Ministr financí Andrej Babiš (ANO) jednal s vedením OKD a se zaměstnanci v úterý. To připouštěl, že by stát mohl podniku půjčit. Ve středu už tvrdil, že by firma nemusela mít problém s hotovostí na výplatu mezd.

Stát zatím OKD na výplaty nepůjčí

■ O provozní půjčku od státu se rozhořel spor mezi ministry Janem Mládkem a Andrejem Babišem.

Jan Stuchlík

Žádost insolventní OKD o provozní půjčku zatím vláda nevyslyšela. Ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek na pokyn premiéra Bohuslava Sobotky (oba ČSSD) připravil návrh, aby stát půjčil těžaři miliardu korun. Půjčka by byla podle Mládka zajištěna majetkem OKD a její splacení by mělo přednost před ostatními věřiteli. „Stát je jediný, kdo může tyto peníze poskytnout. Insolvenční správce oslovil 58 subjektů a dostal jen dvě odpovědi,“ dodal Mládek.

Koaliční rada o poskytnutí půjčky, která by měla hlavně zajistit horníkům výplatu mezd, nerozhodla. Podle Mládka se však koalice dohodla, že půjčka půjde přes státní firmu Prisko, kterou kontroluje ministerstvo financí. Vláda by mohla rozhodnout do konce června. Jenže

ministr financí Andrej Babiš prohlásil, že OKD nepotřebuje půjčit miliardu, jak navrhuje Mládek.

Babiš navštívil OKD v úterý, kdy poskytnutí půjčky připustil. Včera tvrdil, že těžař by problémy s dostatkem hotovosti na vý-

ci s insolvenčním správcem Lee Loudou minulý čtvrtek. „Požádali jsme o externí úvěrové financování se specifickým zaměřením na profinancování útlumového programu ztrátových dolů a financování provozních potřeb, které souvisejí s insolvenční a nezbytnými investičními výdaji nutnými pro úspěšné dokončení procesu reorganizace OKD,“ uvedl mluvčí OKD Ivo Čelechovský. Vedení firmy podle Babiše žádalo stovky milionů korun.

Mládek chce miliardu pro OKD rozdělit tak, že 400 milionů pokryje provozní výdaje, dalších 280 milionů by dostalo OKD na investice, aby mohlo těžit minimálně do konce roku. Zbylých 320 milionů korun by byla rezerva na mimořádné události, které by uvolňoval Český báňský úřad se souhlasem ministerstva financí.

NÁZORY str. 16

Mládek by rád dělil miliardu korun pro OKD takto:

400

milionů na provozní výdaje,
280 milionů na investice
a zbytek na mimořádné
údálosti.

platu mezd mít nemusel. Výhled cash-flow, který v Karvině dostal, prý ukazuje, že na konci srpna bude mít firma na účtech 122 milionů korun. „Požádáme, aby nám to dali na papíře, a budeme analyzovat, jestli vůbec můžeme peníze půjčit a jestli o ně nepřejdeme,“ dodal Babiš.

Žádost o poskytnutí úvěru poslalo vedení OKD ve spoluprá-

twitter.com/e15news

STANISLAV ŠULC:

Když pučej miliardu mně, slibuju, že korunu vrátím. Takže to je furt výhodnější než to nasypat OKD.

Policie se chystá založit centrálu proti organizovanému zločinu

■ Nové ústředí by mělo řešit tu nejzávažnější kriminalitu, terorismus, organizovaný zločin, korupci nebo také kyberkriminalitu.

Česká policie chce začít budovat Národní centrálu proti organizovanému zločinu, v níž by bylo pět speciálních oddělení. Vznikla by sloučením Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu a protikorupční policie. Organizační struktury nového útvaru se začnou připravovat od července, uvedl policejní prezident Tomáš Tuhý. Boj s organizovaným zločinem tak bude možné vést z jednoho místa. „Není to nic neobvyklého,“ prohlásil s tím, že podobně pracují i policejní

sbory v jiných zemích, jako jsou Rakousko, Francie, Německo či Velká Británie. Centrálu chce zřídit také Europol.

Tuhého náměstek Zdeněk Laube na zasedání sněmovního bezpečnostního výboru uvedl, že zřízení centrály vychází i ze starších rozborů, až teď jsou pro ni splněny podmínky v podobě tabulkových počtů policistů i peněz. „Tentokrát jsou protiargumenty v osobní rovině,“ soudí. K červenci by měla vzniknout centrála a její sekce. Ředitel vzejde z nabídkového řízení. V listopadu by měl management předložit návrh struktury v rámci

sektí. Z informací z jednání výboru vyplynulo, že návrh na reorganizaci policie by měl ještě podepsat ministr vnitra Milan Chovanec (ČSSD). Ten ve výboru

poznámek, že si ještě nechává zpracovat rozbor, zda změny nemohou ovlivnit nynější trestní řízení. Plánovaná reorganizace podle Tuhého

navazuje na dřívější koncepci, která chce v příštích čtyřech letech zvýšit počet policistů o čtyři tisíce, aby bylo ve sboru přes 44 tisíc lidí. Nabírání nových policistů by podle Tuhého mělo ovlivnit i vznik centrály proti organizovanému zločinu.

Články
Chystaná reorganizace navazuje na původní koncepci policie nabrat v příštích čtyřech letech 4000 policistů.

/čtk/

Více E15.cz

Plán na změny v policii vyvolal koaliční spory

Vládní hnutí ANO požádalo kvůli návrhu na reorganizaci policie o dohodovací jednání s koaličními partnery, kterého by se měli zúčastnit i státní zástupci.

Ministr spravedlnosti Robert Pelikán s plánem na reorganizaci nesouhlasí a uvažuje o rezignaci. Na jednání předsedů koaličních stran nebyl požadavek ANO na stažení plánu ministerstva vnitra vyslyšen, uvedl před Strakovou akademií vicepremiér Andrej Babiš.

„Reorganizace může vést ke ztížení, neřkuli k zastavení vyšetřování závažných kauz korupce a hospodářské kriminality,“ uvedl Pelikán a dodal, že z toho mají obavy i státní zástupci.

„Policie je nezávislá a nelze ji prostřednictvím cíle-

ných politických předvolebních kampaní rozvracet,“ uvedl Chovanec. Zdůraznil, že příprava reorganizace je v souladu se zákonem, má ji na starosti policejní prezidium a schvaluje ji pouze ministr vnitra.

Se slučováním útvarů nesouhlasí ani žalobci. Nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman například napsal dopis premiérovi Bohuslavu Sobotkovi (ČSSD), v němž se obá-

vá snížení kvality policejní práce, odchodu zkušených detektivů nebo vzniku velké policejní složky, kterou nepůjde snadno řídit.

Šéf ÚOOZ Robert Šlachta je znepokojen tím, že ho vedení policie o chystané reorganizaci předem neinformovalo. České televizi řekl, že nevylučuje odchod ze služby. /čtk/

Více E15.cz

Reorganizaci má na starosti policejní prezidium a schvaluje ji jen ministr vnitra, hájil své pravomoci Chovanec.

NÁCVIK HAVÁRIE

V JADERNÉ ELEKTRÁRNĚ Dukovany bylo vyhlášeno největší letošní havarijní cvičení. Zaměstnanci, s výjimkou sloužící směny, museli odejít do krytů. Na snímku je trenér blokové dozory.

Krátce

Policie v kauze Savova zajistila 640 milionů

Protikorupční policie zajistila 640 milionů korun na bankovním účtu jednoho z obviněných v případě Octavian, který se týká krácení daní. Jméno majitele účtu neuvedla. V kauze figuruje i podnikatel František Savov. Obviněný se podle mluvčího snažil peníze převést do banky se sídlem mimo EU.

Více E15.cz

Zaorálek pozve Merkelovou do Prahy

Ministr zahraničí Lubomír Zaorálek (ČSSD) 15. června navštíví Německo. Setká se se svým protějškem Frankem-Walterem Steinmeierem a poradcem kancléřky Angely Merkelové, jemuž předá oficiální pozvání kancléřky do Česka. O ná-

vštěvu Merkelové v Praze usiluje česká diplomacie již delší dobu, mohla by se uskutečnit na podzim.

Thermal zvýší základní kapitál o 300 milionů

Vláda odsouhlasila zvýšení základního jmění karlovarského hotelu Thermal o 300 milionů korun ze státního rozpočtu. Podle návrhu ministra financí Andreje Babiše (ANO) půjdou na celkovou rekonstrukci hotelu.

Více E15.cz

Zeman: Měli bychom přiznat genocidu Arménů

Český parlament by podle Miloše Zemana měl přijmout usnesení, že vyvraždění Arménů Osmanskou říší v roce 1915 byla genocida. Český prezident to řekl při setkání s armén-

ským protějškem Seržem Sargsjanem v Jerevanu.

Padla omezení pro dodávky do Búšehru

České firmy se opět budou moci zapojit do stavby íránské jaderné elektrárny Búšehr. Vláda schválila zrušení zákazu dodávek z roku 2000. Elektrárna v Búšehru je jedinou jadernou elektrárnou v Íránu.

Více E15.cz

Ukrajínští zdravotníci snadněji získají práci

Nové i zdravotní sestry a lékaře bude do Česka lákat projekt ministerstva zahraničí pro získávání ukrajinských pracovníků. Dosavadní pilotní projekt mífel jen na ukrajinské specialisty IT a za první půlrok se do něj zapojilo pouze 69 lidí. /čtk/

Více E15.cz

Foto profimedia.cz

GE postaví závod ve Kbelích, nebo Klecanech

■ Do miliardového projektu se zapojí ČVUT. Má vyvíjet motory pro drony a vychovat Američanům stovky inženýrů.

Pavel Otto

Jedna z největších zahraničních investic v Česku této dekády – výstavba továrny americké General Electric Aviation na letecké motory – začíná dostávat konkrétní podobu. Podle zdrojů deníku E15 blízkých vládě se už vybírá vhodná lokalita poblíž Prahy, protože s výrobou se má začít nejpozději v roce 2020. Jasnější představu o spolupráci má i České vysoké učení technické, které Američané oslovili jako jedinou tuzemskou univerzitu.

Turbovrtulové pohonné jednotky pro menší a střední letadla a také pro drony by se v Česku nejen vyráběly, ale i navrhovaly, vyvíjely a testovaly. Proto je potřeba, aby laboratoře a haly byly poblíž letiště. V úvahu připadají buď pražské Kbely, kde je 24. základna armádního dopravního letectva, nebo středočeské Klecany sousedící s Aerem Vodochody.

Jestli se GE Aviation dohodne s ministerstvem obrany či s investiční skupinou Penta, které Aero patří, se zatím neví. Vzhledem k tomu, že se na investici bude podílet stát, však volba zřejmě padne na vojenské letiště. „Součástí vývojového a výrobního centra by byl státní Výzkumný a zkušební letecký ústav sídlící ve Kbelích,“ uvedl nejmenovaný vládní úředník.

O výstavbě továrny jednal v březnu v USA premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD), který krátce předtím pode-

GE Aviation v Česku

V roce 2010 dokončila pobočka GE v Letňanech zásadní modernizaci původního českého motoru s novým názvem H80 pro menší turbínová letadla. Šlo o první prakticky nový letecký motor, který v Česku vznikl od roku 1976. GE Aviation tak navázala na dlouhou tradici firem Walter a Motorlet. Mateřský koncern je největším výrobcem leteckých motorů na světě – každé dvě vteřiny vzlietne letoun poháněný motorem GE nebo CFM (společný podnik GE a francouzské Snecmy).

psal s americkou společností memorandum o spolupráci. Podle něj se počítá s výrobou pěti set motorů ročně. Centrum může nabídnout práci až devíti stovkám lidí, převážně inženýrům a technikům. Právě ty by připravilo ČVUT. „Kromě vývoje motorů pro drony, kde je předjednaný kontrakt na tři a půl tisíce kusů, Američané chtějí, abychom pro ně v prvních letech vychovali sto inženýrů ročně,“ uvedl rektor univerzity Petr Konvalinka. Zajímavé je podle něj to, že GE Aviation nebude motory navrhovat a vyvíjet převážně jen v USA jako dosud, ale přenesle tyto činnosti do Česka.

S finanční pomocí státu a evropského operačního programu Věda, výzkum a vzdělávání chce americký konglomerát do centra investovat v přepočtu deset miliard korun.

GE je v Česku známá bankou GE Money Bank, která se při vstupu na burzu přejmenovala na Moneta Bank. Kromě vývoje a výroby leteckých motorů tu firma další velkou investici neplánuje. Věřící však v lepší odbyt technologií třeba v obnovitelných zdrojích energií nebo ve zdravotním vybavení.

FAVORIT. Ve prospěch Kbel hovoří mimo jiné fakt, že v blízkých Letňanech má GE Aviation výrobní pobočku se čtyřmi stovkami zaměstnanců v závodě bývalé Walter Engines, který koupila v roce 2007.

Pelc koupil lisovnu vinylů v USA

Majitel společnosti GZ Media vyrábějící vinylové desky Zdeněk Pelc koupil šedesátiprocentní podíl v americké firmě na lisování desek Memphis Record Pressing.

„Jsme hlavně strategický investor a otevírá se nám tak přímý přístup na severoamerický trh,“ komentoval obchod Pelc, který letos získal v Česku titul Podnikatel roku. Americká společnost má osm lisů, roční tržby se pohybují kolem 16 milionů dolarů a Pelc za majoritu zaplatil částku v řádu jednotek milionů dolarů, uvedl server Forbes.cz.

GZ Media je světová jednička ve výrobě vinylových desek. Nezaměřuje se jen na rozmnožování záznamu zvuku, obrazu či softwaru,

ale zejména na rozsáhlou polygrafickou výrobu. Vedle hudebních nosičů firma vyrábí třeba i obaly na skotskou whisky nebo na francouzské parfémy. GZ Media zaměstnává 1400 lidí a má tržby přes 2,1 miliardy korun. Nejdůležitějšími trhy jsou

USA, Francie či Británie, firma hodlá na podzim otevřít novou lisovnu v Kanadě a chystá expanzi do Číny.

Lisovna u kanadského Toronta má zásobovat část severoamerického trhu. Bude vyrábět hlavně „konfekční desky“, tedy vinyly s jednoduššími obaly. V mateřském závodě v Londýně zůstane produkce těch nejnáročnějších obalů, které vyžadují například ražbu či použití různých materiálů, dodal Forbes. /čtk/

Za firmu s tržbami
16 milionů
dolarů Pelc dal částku
v řádu jednotek
milionů dolarů.

Krátce

Objem sázek vzrostl na 152 miliard

Češi v loňském roce prosázeli 152,2 miliardy korun, meziročně o 10,2 procenta více. Výhry se zvýšily o 14,1 procenta na 121,8 miliardy korun. Příjmy ze hry legálních provozovatelů loterií a podobných her tak činily 30,4 miliardy korun, o rok dříve to bylo o miliardě více. Objem prosázených peněz se zvýšil, přestože od roku 2014 ministerstvo financí zrušilo 17 tisíc herních zařízení. Inkaso odvodu za loňský rok činilo 8,1 miliardy korun.

České pojišťovně stoupl zisk o 500 milionů

České pojišťovně stoupl loni čistý zisk o 500 milionů na 4,1 miliardy korun. Důvodem růstu byl především vývoj počasí, protože se neudály velké přírodní katastrofy, a prodej dceřiné společnosti ČP Invest

v rámci skupiny. Letos pojišťovna počítá s nižším ziskem, opět kvůli počasí.

LČR vyhlásí v červenci soutěž na sídlo

Státní podnik Lesy České republiky by chtěl v červenci vyhlásit architektonickou soutěž na návrh dřevěného sídla podniku v Hradci Králové. Stavba by mohla být hotová v roce 2020. Cenu podnik dříve odhadl na čtvrt miliardy korun.

Valeo staví vývojové centrum za půl miliardy

V Hostivěři v Praze vyrůstá nové vývojové centrum francouzské firmy Valeo za 600 milionů korun. Centrum má otevřít brány letos v zimě a zaměří se na techniku pro samostatně říditá auta. Vynálezy z centra budou řídit miliony aut všech světových značek. Uvedly to Lidové noviny. /čtk/

Leo Express převzal polského Tigera

■ Dopravce koupil firmu, která měla dosud blíže k RegioJetu.

Jan Šindelář

Dopravní společnost Leo Express se poprvé rozrůstá díky akvizici. Firma podnikatele Leoše Novotného převzala stoprocentní podíl v polské společnosti Turbo-tiger.eu, která pod značkou TigerExpress mimo jiné zajišťuje minibusové spojení severní Moravy a Slovenska s letišti v Krakově, Katovicích, Vratislavi a Vídni.

Leo Express tak rozšířil svoji síť o šest linek. Nově nabízí kombinované jízdenky na linky obou propojených sítí. Propojení rezervačních systémů se ale

zatím neprojeví vizuálně, minibusy TigerExpressu si podrží značku i oranžovou tygří barvu. „Významně to posílí naše přední postavení na česko-polském a slovenském dopravním trhu,“ uvedl generální ředitel Leo

Expressu pro Evropu Peter Köhler.

Pro Leo Express zůstává páteřní jeho vlaková linka z Prahy na Ostravsko, na kterou chce postupně napojovat další autobusové spoje. „S Leo Expressem máme

hodně společného. Je to mladá inovativní společnost a jsem přesvědčen, že spojení našich sil umožní rychleji rozšířit naše služby do celé Evropy,“ vysvětlil spojení do-savadní majitel TigerExpressu Peter Jančovič. Ten se nyní stává spolumajitelem Leo Expressu a jako ředitel dostal za úkol rozvíjet obchod ve střední a východní Evropě.

Finanční podrobnosti transakce nebyly zveřejněny. TigerExpress měl přitom dosud blíže spíše ke Student Agency a RegioJetu podnikatele Radima Jančury. Jančovič zakládal svou společnost v roce 2012 spolu s Alešem Ondrújem, oba jsou bývalými manažery Regiojetu. Ondrůj ale svůj podíl loni Jančovičovi prodal a vrátil se k Jančurovi, jako mluvčí hovoří za celou skupinu Student Agency. Když Ondrůj loni v listopadu pro deník E15 svůj odchod z TigerExpressu potvrdil, uvedl zároveň, že firma měsíčně přepravuje téměř deset tisíc pasažérů.

ROZHOVOR str. 14–15

Diskont KiK zčtyřnásobil zisk

Německý diskont s oděvy KiK Textil loni zvýšil v Česku zisk čtyřikrát na 145 milionů korun. Tržby stouply o 17 procent na 2,6 miliardy korun. Vyplývá to z výroční zprávy firmy. Stejněho obrátu v ČR dosahuje například konkurenční oděvní řetězec C&A Moda.

KiK loni otevřel čtyři nové prodejny a dvě uzavřel. Nové obchody vyrostly v Brně, Praze v Březiněvsi, Bruntále a Jaroměři. Na konci loňského roku firma provozovala 189 poboček s plochou 400 až 1200 metrů čtverečních.

„Společnost bude pokračovat v dalším rozšiřování své sítě obchodů a v kalendářním roce 2016 předpokládá otevření osmi nových prodejen v celé ČR,“ uvedla firma. /čtk/

251625/09

INZERCE

Občas offroad, stále online. Nový Tiguan. Život bez hranic.

Nový Tiguan Vám dopřeje svobodu pohybu, ať už míříte do online světa, anebo mimo cesty. Volitelný systém 4MOTION Active Control nabízí čtyři jízdní profily, které si poradí prakticky s každým terénem. Charakter SUV podtrhuje rovněž sebevědomý design. V novém Tiguanu vyzařuje síla z každého detailu.

www.novytiguan.cz

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂: 4,7–7,4 l/100 km, 123–170 g/km. Vyobrazený model může obsahovat prvky příplatkové výbavy.

Volkswagen

Autorizovaný prodejce Volkswagen AUTO JAROV

Osiková 2, Praha 3, tel.: 251 002 444, www.autojarov.cz, e-mail: vw@autojarov.cz

Videňská 126, Praha 4, tel.: 251 002 803, www.autojarov-kunratice.cz, e-mail: kunratice@autojarov.cz

Foto: čtk

PIONÝŘI V PROBLÉMECH. Do afrických zemí dlouhodobě směřují svůj vývoz velké české textilky. Jejich hospodaření však nyní poškodily zhoršená bezpečnostní situace v Africe a propad cen ropy a bavlny. Hořické Miletě, která vyváží africké damašky a voály, v uplynulém účetním roce klesl obrát o 14 procent na 605 milionů korun. Tržby firmy Veba z Broumova (foto), výrobce afrického brokátu, loni klesly o 40 procent a textilka spadla do ztráty 47,3 milionu.

Vývozu do Afriky nabízejí pomoc Francouzi

■ Podíl černého kontinentu na tuzemském exportu dosahuje jedno procento.

Jaroslav Bukovský

Společný česko-francouzský postup se má stát účinným startérem byznysu v rozvíjející se Africe. Dveře na trhy někdejších koloniálních držav má otevřít kombinace pařížského regionálního know-how ve spojení

s českou výrobou. Setkání francouzských byznysmenů úspěšně podnikajících v Africe s českými protějšky na téma koordinovaného vstupu do Afriky by se mohlo odehrát ještě letos. Na francouzsko-českém ekonomickém fóru to včera uvedl francouzský velvyslanec v Praze Jean-Pierre Asvazadourian.

„Je tu velký potenciál v oblasti infrastruktury, zejména v dopravě a telekomunikacích,“ řekl deníku

E15 předseda francouzsko-české obchodní komory Constantin Kinský. Díky znalosti prostředí a kontaktům mohou rovněž francouzské firmy podle něho sehrát podstatnou roli při získávání veřejných zakázek na tamních trzích. „Společným česko-francouzským firmám by se v Africe otevřelo široké pole působnosti,“ dodává Kinský.

Afrika je zatím až na výjimky pro české vývozce exotickou destinací, z cel-

kového ročního vývozu tam míří zhruba jedno procento. Mezi největší české projekty na černém kontinentu patří miliardové investice do pivovaru v Angole nebo nemocnice v Gabonu. V souvislosti s poklesem obchodu s Ruskem a Sýrií však exportéři objevují i Afriku. Státní exportní pojišťovna EGAP tak například loni na brněnském strojírenském veletrhu představila vývozcům společný projekt se dvěma africkými bankami.

„Využití tradiční zkušenosti francouzských obchodníků na africkém kontinentu dává pro mnohé české firmy smysl. Příležitosti se podle mého názoru najdou ve strojírenském a spotřebním zboží,“ soudí hlavní ekonom UniCredit Pavel Sobišek. Dalším impulzem může být dohoda o volném obchodu s 26 africkými zeměmi, která začne platit na počátku příštího roku.

Mezi bývalé francouzské kolonie v oblasti severozápadní Afriky patří například Mauretánie, Senegal, Gambie či Niger. „Hospodářský růst afrických zemí za poslední čtvrtstoletí v průměru takřka o třetinu převyšuje růst v Evropě či Spojených státech,“ připomíná hlavní ekonom Deloitte David Marek.

Data Spotify od O2 budou gratis

Operátor O2 se dohodl se službou Spotify, že svým zákazníkům nebude účtovat spotřebu dat při poslechu hudby. Spotify aktuálně nabízí přes 30 milionů skladeb. Aplikaci Spotify si mohou bezplatně stáhnout

zákazníci všech operátorů, ale u T-Mobile a Vodafone platí za stažená data.

O2 navíc klientům nabídne službu Spotify Premium

na tři měsíce bezplatně. Ta oproti službě dostupné zdarma umožňuje poslech hudby bez reklam, neomezené přeskokování skladeb či poslech v offline režimu. Po třech měsících bude zákazník za službu

Premium platit 159 korun měsíčně. Spotify je světovou jedničkou na trhu streamované hudby za měsíční paušál. /čtk/

Operátor klientům nabídne zdarma na tři měsíce i Spotify Premium.

Největšími investory českých firem jsou Němci

Němci se stali největšími zahraničními investory v ČR z pohledu investovaného kapitálu do základního jmění českých firem. V období od 2007 až 2015 mezi zahraničními vlastníky s výraznou převahou dominoval nizozemský kapitál. Za posledních deset let si velmi polepšil rovněž kapitál z Polska, který se posunul z 28. na 10. místo. Vyplývá to z analýzy majetkové struktury tuzemské podnikatelské sféry, kterou zveřejnila poradenská společnost Bisnode.

Zahraniční subjekty aktuálně ovládají 37,6 procenta (1,022 bilionu korun) z celkového kapitálu investovaného do základního jmění tuzemských firem. Největšími zahraničními vlastníky jsou subjekty registrované v Německu, Nizozemsku a Rakousku. Majitelé firem se sídlem v Německu kontrolují téměř čtvrtinu (240,9 miliardy korun) z celkové hodnoty základního kapitálu v českých firmách, který je ovládán zahraničními subjekty.

S výrazným odstupem následuje nizozemský (17,2 procenta), rakouský (8,4 procenta), lucemburský (sedm procent) a kyperský (5,9 procenta) kapitál. „V desetileté historii, kdy Bisnode tyto statistiky sleduje, se Německo poprvé dostalo do čela. To jednak souvisí s výrazným odlivem kapitálu původem z daňových rájů, kam řadíme také Nizozemsko, jednak s tím, že Německo je náš největší obchodní partner,“ uvedla analytička Bisnode Petra Štěpánová. /čtk/

Sportakcent začal vyvážet bazény

■ Dodavatel vodních technologií pro český pavilon na Expo 2015 expanduje po Evropě.

Daniel Novák

Tuzemský dodavatel technologií pro bazény Sportakcent se po čtvrtstoletí existence vydává na zahraniční trhy. Firma dodává například do Francie zařízení pro vysokorychlostní skluzavky se smyčkou Aqualoop.

„Líbilo by se mi, kdybychom v zahraničí dokázali dělat čtvrtinu obrátu,“ uvedl

generální ředitel Sportakcentu Jaromír Kafka. Současné tržby společnosti se pohybují kolem sta milionů korun. Cizina navíc skýtá ziskové marže až o třicet procent lepší než na domácím trhu.

Mezi první zahraniční trhy Sportakcentu vedle Francie patří rovněž Dánsko. „Máme tam poptávku na poměrně rozsáhlý systém bazénů pro menší municipality,“ sdělil šéf firmy. Byznys už má také v Portugalsku a v Polsku, jedná o zakázkách ve Švédsku a v Maďarsku. Největší brzdou expanze je nedostatek odborníků. „Ve fabrice se

dělník zaučuje rok. U nás pět let,“ dodal Kafka.

Původně si ve firmě slibovali, že se pro ně odrazovým můstkem do ciziny stane dodávka bazénových technologií pro českou expozici na světové výstavě Expo 2015 v Miláně. „Čekali jsme ze strany organizátorů trochu větší publicitu,“ poznamenal manažer. Nové kontrakty na výstavě ale Češi nezískali. Za klad nicméně šéf Sportakcentu považuje, že si alespoň vyzkoušeli práci v zahraničí.

Společnost staví na zkušenostech Jaroslava Macka, který vtiskl tvář koupališti v Praze v Podolí. Do byznysu ho přizval Mojmír Urbánek, jenž rovněž začal s bazénářstvím ještě v sedmdesátých letech. Dělal například soukromé bazény tehdejšími populárními hvězdám. „Když se po roce 1989 otevřel trh, všichni, kdo chtěli bazén, šli za panem Urbánkem,“ vzpomíná ředitel Sportakcentu.

Nyní je Sportakcent součástí skupiny Perseus. Tu ovládá někdejší obchodník s pohledávkami Stanislav Pavel, který se před více než deseti lety účastnil boje o ovládnutí Zetoru.

Česko vodou plýtvá

Sportakcent proniká i na skandinávské trhy. Severané oceňují unikátní využití tepla z odpadní vody, říká šéf firmy **Jaromír Kafka**.

■ Český pavilon vznikl jako modulární stavba, byl i bazén něčím zvláštní?

Byl požadavek, aby formou kontejnerů byla tvořena i bazénová technologie. Kontejner jsme vytvořili v Česku, hotový jsme ho převezli do Itálie. Tam se zakopal do země a za čtrnáct dnů bazén fungoval. V tom spatřujeme velkou výhodu pro expanzi do ciziny. Největší náklady na montáž tvoří čas strávený v zahraničí. Ve světě se tato modulární technologie na bazény ještě moc nepoužívá.

■ Kam budete dál expandovat?

Pokusili jsme se například o Kubu. Změny jsou tam však natolik rychlé, že jsme se odtamtud ani nestačili vrátit a firma, s níž jsme jednali, už neexistovala. Navíc Kuba je stále pro banky rizikové území. My jsme přitom měli pocit, že nejsme v banánové republice. Manažeři měli západní

Foto Sportakcent 2x

školy i vystupování. Mysleli jsme si, jaké mistrovství tam nepředvedeme, a oni nám ukázali perfektní znalosti o bazénářském byznysu z celé Evropy. Stále se tam tedy snažíme dostat.

■ Jdete na skandinávské trhy. Máte tam nějaké zvláštní vazby?

Pomohla nám v tom inovativní technologie využití tepla z odpadní bazénové vody. Přestože je rok 2016, české bazény fungují tak, že se denně do kanálu vylije dvacet kubíků teplé a čisté vody. Vymysleli jsme soustavu, kdy se teplo z odpadní vody převádí na vodu, která se doplňuje. Navíc voda, která má jít do kanálu, se sbírá a perou se s ní filtry nebo čistí zázemí. Technologií jsme vyzkoušeli na bazénu v Mladé Boleslavi. Je tam roční úspora kolem osmi set tisíc korun. /dnv/

Slevomat chce prodávat domy i auta

Největší tuzemský slevový server Slevomat.cz chce začít v Česku prodávat zlevněné domy a auta. Dceřiná společnost Zlavomat na Slovensku již takto prodala přes dvacet domů. „Aktuálně se snažíme získat i takové partnery, jejichž zboží či služby doposud v on-line prodeji nebyly zcela běžné. Pracujeme na tom, abychom do nabídky byli schopni zařadit například i prodej domů v Česku,“ uvedla ředitelka Slevomatu Marie Chytilová.

Slevomat již jedná s developery. Vychází

přitom ze zkušeností své slovenské pobočky. „Tam byly nabídnuty montované domy. Nabídka byla natolik atraktivní, že způsobila smršť poptávek. Domů se nakonec podařilo prodat přes dvacet,“ dodala Chytilová. Zájemci si mohli přes slevový portál pořídit slevu deset tisíc eur z koncové ceny montovaného domu v hodnotě 60 tisíc eur (1,62 milionu korun). Kromě domů by Slevomat do budoucna chtěl spolupracovat na obdobné úrovni i s prodejci aut. /čtk/

254365/214

INZERCE

VŽDY NĚCO NAVÍC
více výhod

SLEVA až 35 % na nové CNG auto

Jezděte na CNG za 1 Kč/km a šetřete životní prostředí.

www.ppas.cz

840 555 333

**PRAŽSKÁ
PLYNÁRENSKÁ**

Spojení energií i služeb

Ruské ropné firmy krvácejí, růst cen jim ale dává naději

■ Levná ropa srážela zisky hlavních ruských ropných společností. Obrat cen ropy slibuje lepší obchody i rychlejší růst ekonomiky.

Jaroslav Bukovský

Levná ropa pustoší výsledky hlavních ruských těžařů. Jen letos v prvním čtvrtletí vydělalo trio firem Lukoil, Rosněft a Gazprom Neft o více než sto miliard rublů méně než loni, když zisky tří největších ruských hráčů v ropné branži propadly až o tři čtvrtiny.

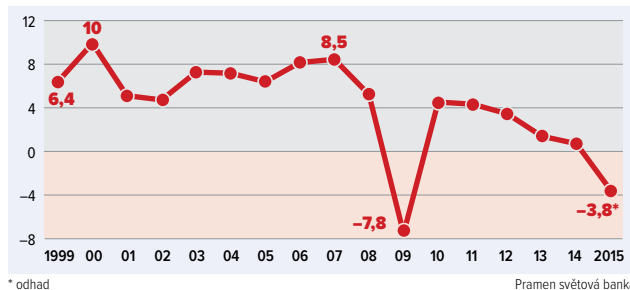
Podle expertů si byznys těžařů sáhl na dno, strmý růst cen ropy z poslední doby slibuje ziskovější budoucnost, lepší obchody firem se navíc odrazí v kondici celé ruské ekonomiky.

„Naše výsledky za první čtvrtletí 2016 byly ovlivněny poklesem cen a výkyvy kurzu rublu vůči americkému dolaru a euru,“ uvedla ruská ropná dvojka Lukoil v komentáři k šedesátiprocentnímu propadu čtvrtletního zisku. Smutným rekordma-

NADĚJE Ruská ekonomika se v minulém roce kvůli poklesu cen ropy, ale i vlivem sankcí propadla podle odhadu Světové banky o 3,8 procenta HDP. Růst cen ropy nad úroveň 50 dolarů za barel však dává naději, že bude lépe.

Vývoj hrubého domácího produktu Ruska (v procentech)

nem je tržní lídr Rosněft, který oproti loňsku přišel o více než pětinu tržeb, což odpovídá částce kolem dvou set miliard rublů. Světové ceny ropy zkrájí roku poprvé po dvanácti letech propadly pod hranici třiceti dolarů za barel.

Od poloviny února ale ropa začala růst, jen za uplynulá dva měsíce pak podražila komodita dokonce víc než

o třetinu na ceny kolem padesáti dolarů.

Pád cen ropy z hodnoty kolem 115 dolarů, za něž Rusko prodávalo barel ještě v polovině roku 2014, se tvrdě odrazil v loňském výkonu ruské ekonomiky. Ten poklesl bezmála o čtyři procenta, už letos se ale začala karta obracet. Důvodem je růst cen ropy ze 30 na současných více než 50 dolarů za barel.

Ačkoli většina analytiků včetně MMF počítala s tím, že první kvartál přinese

další zpomalení Ruska o bezmála dvě procenta, realita byla takřka o polovinu příznivější.

„Aktuální fáze ekonomické krize je nyní u konce. Vypadá to, že by se ruská ekonomika mohla vrátit k meziročnímu růstu už letos ve druhém pololetí, dříve než v roce 2017, jak jsme očekávali doposud,“ uvedla ekonomka

ruské Capital Economics Liza Ermolenková.

Optimistický je i ministr hospodářského rozvoje Alexej Uljukajev, který se domnívá, že ekonomika již v sprnu vykáže alespoň nulu.

S propady obchodů kvůli nízkým cenám ropy se potýkají ropné společnosti po celém světě. Například britský ropný gigant BP, který mimochodem vlastní pětinu ruského Rosněftu, vydělal letos v prvním čtvrtletí dokonce o 80 procent méně než loni.

Ruské ropné firmy
přišly kvůli propadu
cen ropy v prvním
čtvrtletí o více než
100 miliard
rublů.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 8. 6. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,743
Čína	1	3,617
Dánsko	1	3,633
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,590
Japonsko	100	22,187
Kanada	1	18,725
Maďarsko	100	8,715
Norsko	1	2,935
Polsko	1	6,252
Rusko	100	37,258
Švédsko	1	2,928
Švýcarsko	1	24,699
Turecko	1	8,239
USA	1	23,743
Velká Británie	1	34,616

Akcie na pražské burze

8. 6. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	57,35	-3,21
ČEZ	435,90	-5,24
Erste Bank	619,60	-3,10
Fortuna	89,00	0,11
Kofola	445,00	0,04
KB	960,00	-1,54
Moneta	74,75	0,47
O2 CR	228,90	0,39
Pegas	819,50	-0,18
Philip Mor. ČR	12 313,00	-2,14
PLG	206,20	0,00
TATRY	640,00	-1,54
Unipetrol	179,85	0,76
VIG	512,50	-1,06
Celkový objem (v tisících korun)	724 843,77	

Krátce

ECB začala nakupovat firemní dluhopisy

Evropská centrální banka včera zahájila nákupy firemních dluhopisů. Podle agentury Reuters banka nakupovala obligace velkých evropských společností. ECB doufá, že rozšířením programu na nákup dluhopisů firem sníží úvěrové náklady v eurozóně a zvýší tak zájem firemního sektoru o půjčky na nové investice. **Více E15.cz**

Váha eura v devizových rezervách opět klesla

Podle zprávy ECB podíl eura v devizových rezervách loni klesl o 0,6 procentního bodu na 19,9 procenta. Pokles znamenal tento podíl již šestým rokem za sebou a dostal se nejnižší od roku 2000. /čtk/

Britský průmysl výrazně překvapil

Průmyslová výroba ve Velké Británii meziměsíčně vzrostla o dvě procenta, trh přitom čekal stagnaci. V meziročním srovnání došlo také ke zlepšení, průmyslová výroba oproti loňskému dubnu vzrostla o 1,6 %. /al/

INDIE JEDE. Indická ekonomika by podle Světové banky měla být úspěšná. Zatímco Čína poroste o 6,7 procenta hrubého domácího produktu (HDP), ekonomika Indie by měla přidat 7,6 procenta.

Růst světové ekonomiky bude výrazně nižší

Světová banka znovu snížila předpověď růstu globální ekonomiky. V letošním roce poroste o 2,4 procenta, v lednu přitom banka odhadovala růst o 2,9 procenta. Světovou ekonomiku nadále podkopávají nízké ceny komodit, slabý růst ve vyspělém světě, útlum globálního obchodu a klesající toky kapitálu, uvedla banka.

Nová prognóza nejvíce zhoršila výhled pro rozvíjející se ekonomiky založené na vývozu komodit. Tato skupina by měla letos vykázat růst

jen o 0,4 procenta, zatímco v lednu ji banka předpovídala výkon 1,2 procenta. „Hospodářský růst zůstává nejdůležitějším prostředkem ke snižování chudoby, a proto jsme velmi znepokojeni jeho prudkým zpomalováním v rozvojových zemích založených na exportu komodit,“ uvedl prezident banky Jim Yong Kim.

Rozvíjející se země, které jsou dovozci surovin, jsou na tom v době propadu cen komodit mnohem lépe. Tyto ekonomiky by měly letos

jako celek expandovat o 5,8 procenta.

Světová banka se věnovala i největším ekonomikám světa. Čína by měla růst o 6,7 procenta. Růst v Indii by měl dosáhnout 7,6 procenta. Rusko a Brazílie zůstanou v hluboké recesi a Jihoafrická republika poroste jen o 0,6 procenta, pomaleji, než banka čekala v lednu. USA výrazně zpomalí na 1,9 procenta z loňského růstu o 2,5 procenta. Eurozóna poroste tempem 1,6 procenta, stejně jako loni. /čtk/

Řecko spustí privatizaci provozovatele sítě

■ Již brzy bude čekat investory zajímavá příležitost. Aby Řecko získalo další záchran-
ný úvěr, musí otevřít trh s elektřinou.

Dominantní elektrárenská společnost v Řecku PPC zahájí prodej provozovatele elektrárenské sítě ADMIE na konci června. Tento krok má pomoci zemi splnit podmínku pro otevření trhu s elektřinou konkurenci a je součástí podmínek záchran-
ného

ŠPATNÝ ODHAD. Řecko získá z privatizace majetku jen šest až sedm miliard eur, původně se plánovalo až 50 miliard eur, řekl řecký ministr hospodářství Jorgos Stachakis.

úvěru, uvedla agentura Reuters.

PPC kontroluje téměř 95 procent maloobchodního trhu s elektřinou. Podle podmínek třetího záchran-
ného programu podepsaného loni v létě Řecko slíbilo, že sníží podíl PPC do roku 2020 pod 50 procent. Správní rada PPC rozhodne o zahájení procesu prodeje na valné hromadě 30. června a v tomto termínu bude také proces spuštěn, uvedla firma. Cílem je, by ADMIE zůstala pod kontrolou státu. /čtk/ **NÁZORY str. 16**

Šéf Suzuki odstoupí kvůli skandálu

Osama Suzuki kvůli skandálu kolem testování spotřeby vozů odstoupí z funkce generálního ředitele automobilky Suzuki Motor. Zůstane ale předsedou její správní rady. Podle společnosti z funkce odstoupí rovněž její výkonný viceprezident Osamu Honduat.

Suzuki Motor v květnu přiznala, že v Japonsku od roku 2010 používala metody testování spotřeby, které

nebyly v souladu s předpisy. Popřela však, že by se tímto způsobem snažila údaje o spotřebě uměle vylepšit. Upozornila, že čísla, která na základě nesprávných testů poskytovala, se příliš nelišila od správných údajů. Podobný skandál otrásl také menším domácím rivalem Mitsubishi Motors, který používání metod odporujících japonským předpisům přiznal již v dubnu. /čtk/

SMUTEK „Znovu se omlouvám za potíže, které jsme způsobili,“ řekl Osamu Suzuki na včerejší tiskové konferenci.

Z parketu

Viktor Zeisel

Nezaměstnanost dopadá na dno

Statistiky z trhu práce ukázaly, jak ekonomika zpomaluje. Ačkoli podíl nezaměstnaných klesl o tři desetiny procentního bodu, většina jde na vrub sezonních prací. Loni nezaměstnanost podle ministerstva práce klesla o desetinu procentního bodu měsíčně. V prvních pěti měsících letošního roku se tento ukazatel po sezonním očištění snížil dohromady pouze o tři desetiny procentního bodu. Navíc drtivá část tohoto poklesu proběhla v lednu a v únoru. Prudké snižování nezaměstnanosti už je tedy za námi. Od břez-

na už podíl nezaměstnaných klesá jen nepatrně.

Tento vývoj má několik příčin. Ekonomika zpomaluje a nevytváří takový počet nových pracovních míst. To je zřejmé ze statistiky volných pracovních pozic (znovu očištěné o sezonnost), která na úplném začátku letošního roku zastavila svůj růst. Na druhé straně nezaměstnanost už je tak nízká, že v některých oborech a v některých oblastech je těžké pracovní sílu vůbec najít. Například v okrese Rychnov nad Kněžnou mají na pět volných pracovních míst pouze čtyři uchazeče. Navíc se často neshodují požadavky zaměstnavatelů s tím, co jednotliví uchazeči o práci mohou nabídnout. Naopak může panovat i nespokojenost uchazečů o práci s tím, co nabízejí zaměstnavatelé. Z toho plyne, že pokud zaměstnavatelé budou chtít nabírat pracovní sílu, budou muset nabízet vyšší mzdy. Proto očekáváme, že i přes zpomalení poklesu nezaměstnanosti, mzdy nadále porostou.

Autor je analytikem Komerční banky

Uhelná minulost, turistická budoucnost

■ **Z hustých mraků** letadlo vypadlo až těsně před přistáním a hned po dosednutí zpomaluje tak prudce, jak jsem to ještě nezažil. Kolem **hustě sněží** a vločky na betonu letiště pár vteřin leží, než roztají. V kalendáři není prosinec, ale **polovina května**. Vítejte v **Longyearbyenu na Špicberkách**, nejsevernějším místě na Zemi, kam vás doveze pravidelná letecká linka.

Hned před letištěm návštěvníky vítá cedule varující před ledními medvědy a směrovník se vzdálenostmi světových metropolí. K severnímu pólu to nyní mám mnohem blíže než do Osla. Sníh nás navíc upomíná, že tu jsme příliš brzy. Letní sezona začíná v červnu a na pěší výlety se chodí spíš až v červenci, kdy v tundře roztaje většina sněhu. Letos navíc napadlo hodně sněhu a jaro přišlo pozdě.

Na načku s ledním medvědem v červeném trojúhelníku narazím na svých místních pochodech ještě mnohokrát. Lemují všechny cesty vycházející z Longyearbyenu a místní úřady důrazně doporučují mimo jediné město na ostrovech nosit zbraň. Místní nařízení někdy nedbají a jak se můžeme o několik dní později přesvědčit u pomníčku nad městem, občas se jim to stane osudným.

ZBROJNÍ PAS NENÍ POTŘEBA

Shánění pušky naštěstí není nijak obtížné. Ta naše na nás čeká v jedné z místních půjčoven. Zbrojní pas není potřeba, stačí čistý trestní rejstřík, a už dostáváme karabinu Mauser, která nejspíš pamatuje německou okupaci Špicberků za druhé světové války. A k ní speciální náboje na medvědy ze zbrojovky Sellier & Bellot, dvacet kilometrů od mého domova. „Kolik jste za ni dali?“ ptá se nás později jeden z místních turistických průvodců. Když mu sdělujeme sumu necelých pět tisíc korun za čtrnáct dní, směje se. „Svoji pušku jsem tu koupil za míň,“

vyvětluje. Jako turisté ale jinou možnost nemáme.

Ještě večer se škrábeme strání k uhelnému dolu Santy Clause. Místní tvrdí, že ten pravý Santa nežije ve finském Rovaniemi, ale právě tady, mnohem dále na severu. Kde bydlel před rokem 1964, než zde skončila těžba, se raději neptám. Stavba vyjímající se ve svahu nad městem postupně podléhá zubu času, raději se proto vyhýbáme pěšině těsně pod ní.

Podle jedné studie část kopce i s dolem kvůli tání permafrostu během několika desítek let sjede do údolí a zasy-
pe nejbližší

domy, nezdá se ale, že by to místní nějak znepokojovalo. Naopak, podle poházených lahví u dolu nedávno zjevně proběhla bujará párty. Časem zjistíme, že tak je to zde skoro se vším. Jako by daleký sever ovládl životní styl spojovaný spíše s jižními národy.

LAMPIČKY SE STÁLE DOBÍJEJÍ

Longyearbyen, tehdy ještě jako Longyear City, založil v roce 1906 americký podnikatel John Longyear jako osadu pro těžáře uhlí své společnosti. Během první světové války se dostal do finančních potíží a těžbu na Špicberkách prodal norské státní společnosti Store Norske. Ta je s životem města spjatá dodnes, kdy těžba uhlí pomalu spěje k zániku.

Památku na dřívější hornické časy lze potkat na každém kroku. Na svazích okolo Longyearbyenu chátrá hned pár dolů, středem města

prochází několik dřevěných lanovek používaných pro dopravu uhlí a na hlavní, tedy vlastně jediné pěší zóně, stojí socha horníka.

Dnes je těžba uhlí na ústupu, poslední otevřený norský důl zaměstnává asi 50 lidí a zásobuje jen místní elektrárnu. Nastupující budoucnost pak ukazují mikrobuses cestovních agentur, které se teď, těsně před sezonou, prohánějí zdánlivě bez cíle po několika málo kilometrech místních silnic. Nabízejí výlety za medvědy nebo do ruských těžebních osad Barentsburg a Pyramiden. Jejich zákazníci jsou ale spíš obyvatelé hotelu Radisson. Sám hotel stojí za povšimnutí. Montovaná stavba se na Špicberky přestěhovala z Lillehammeru, kde stála během zimní olympiády v roce 1994.

Dostupnější ubytování nabízejí hlavně hostely v původně hornické osadě Nybyen na

DRUŽICE POD KONTROLOU.
Stanice na hoře Platåberget řídí
spolu s podobným zařízením
v Antarktidě všechny satelity
obíhající po polární dráze

Stranu připravil

Štěpán Bruner

LÉPE UŽ BYLO. Opuštěný uhelný důl nazvaný prostě 2b se stal místem, kam místní nosí svá vánoční přání (snímek vlevo). Několik horníků však v osadě Nybyen zůstalo.

Foto E15 Štěpán Bruner 4x

konci města. Podlouhlé domky mají stále na chodbách poličky s dobíjecím pro hornické lampičky. Několik horníků tu stále bydlí vedle turistů, každé ráno některé z lampiček chyběly.

VZPOMÍNKA NA ČECHA KARLA NĚMCE

Rozhodujeme se na několik příštích dní nechat město za sebou. Naším cílem je právě Barentsburg, a když všeho půjde dobře, dojdeme tam za tři dny. Po šterkové cestě se jde snadno, ta ale po pár kilometrech končí. Turistické chodníky, nebo dokonce značení na Špicberkách nehledejte, cestu si musíme najít sami.

Mech nasáklý vodou z jarního tání a všudypřítomné potůčky střídají kamenná pole. Postup ale ještě víc než terén zpomalují okolní scenerie. Když si říkám, že už to lepší být nemůže, postoupíme kousek dál a narážíme na

stádo sobů. Čekáme, že se dají na útěk, ale zjevně jsme vzbudili jejich zvědavost. Fotíme a užíváme si takřka neuvěřitelného splnutí s přírodou. Soby jsme potkali i ve městě, ale tady je to zcela jiné.

Na konci údolí nás ovšem čekalo nepříjemné překvapení. Sedlo je zasypané hlubokým sněhem. Začínáme si připadat jako cimrmanovská polární výprava Čecha Karla Němce – namísto prohlídky petrohradské Ermitáže nás ale čeká kemp u letiště. Alespoň si užijeme půlnočního slunce.

V okolí Longyearbyenu je našťastí i tak co vidět. Zaměstnanci turistických informací nás sice zatvrzele odkazují na cestovní agentury, stačí se ale vyptat ostatních turistů v hostelu a sledovat stopy výprav na okolní hory. Přece jen je ten sníh k něčemu dobrý.

Těsně před naším odjezdem přichází červen a s ním

i úplná proměna Longyearbyenu. Hned na začátku měsíce dorazila první ze zaoceánských výletních lodí, jejichž osazenstvo má potenciál přecíslnit obyvatele města. Dosud trochu spícími ulicemi najednou brázdí zástupy lidí a místní si na sociálních sítích stěžují na to, že v obchodě došlo pečivo, protože jej vykoupila posádka lodi pro své hosty. Cedulky okolo školek nabádají turisty, aby si nefotili děti na hřišti.

Z chaosu přeplněného městečka utíkáme do kempu u letiště, který právě otevřel. Vítá nás nový správce, který vzápětí přechází z angličtiny do češtiny. Čerstvě vystudovaný architekt Martin si řekl, že tři měsíce daleko za polárním kruhem budou to pravé před ostrým startem kariéry. Se svými hosty si bude rozumět. Češi v kempu jasně převládají a během léta to tak prý bývá docela často.

PŘÍŠTĚ RADĚJI V LÉTĚ

Kus cesty po silnici na konci jednoho z výletů nám zkrátí provozovatel místního psince. V autě, kterým vezl do servisu sněžný skútr, se vyptával, kde všude jsme byli. Pak potvrdil,

co už jsme tušili. „Květen je nanic. Na sněžnice už je pozdě a na pohorky ještě brzy,“ oglosoval náš výlet. Sice jsme viděli Špicberky zapadané sněhem i jarně kvetoucí, příště ale přijedeme v srpnu.

Norsko, ale ne úplně

Špicberky objevil v roce 1596 nizozemský mořeplavec Willem Barentsz. V následujících staletích souostroví ovládli velrybáři a lovci z celé Evropy. Od počátku na sever mířily také vědecké expedice, na začátku minulého století se Špicberky staly základnou pro většinu pokusů o dobytí severního pólu. V té době již souostroví začínala ovládat těžba nerostného bohatství a narůstající spory mezi jednotlivými zeměmi si vynutily mezinárodní dohodu o statusu Špicberků. Dodnes splatná smlouva z roku 1920 přiznává suverenitu nad ostrovy Norsku, ta má ale řadu omezení. Na Špicberky například musí mít neomezený přístup všichni obyvatelé a společnosti ze signatářských zemí, a to včetně práva na těžbu nerostů, rybolov či na jakoukoli obchodní činnost. Ostrovy se díky smlouvě také těší velmi nízkým daním, z nichž smí těžit jen místní správa. Špicberskou dohodu podepsalo i Československo. Zatímco Česká republika smlouvu přijala jako nástupnický stát, Slovensko tak neučinilo. Praktickým důsledkem smlouvy pro cestovatele je skutečnost, že Špicberky nejsou součástí schengenského prostoru.

Clintonová se cítí vítězkou, Sanders se ale ještě nevzdává

■ Výrazným vítězstvím v poslední velké sérii stranických primárek demokratická uchazečka o kandidaturu na úřad prezidenta USA Hillary Clintonová potvrdila své ambice. Bývalá první dáma podle téměř úplných údajů vyhrála ve čtyřech ze šesti států, kde demokraté hlasovali.

Zdeněk Pečený

Favoritka demokratických primárek Hillary Clintonová se na základě výsledků z volebního superúterý prohlásila vítězkou. Z tuhého souboje s Berniem Sandersem tak zatím vychází jako první ženská kandidátka na post amerického prezidenta. Toho sama Clintonová okamžitě využila k brnknutí na ženskou strunu. „Toto vítězství není o jedné osobě,“ pronesla k davu svých podporovatelů v newyorském Brooklynu. „Je to pro každou malou holku, která má velké sny,“ pokračovala Clintonová, zatímco dav skandoval „madam president“.

Foto Reuters

ZPĚT DO BÍLÉHO DOMU. Své vítězství Clintonová ohlásila na shromáždění svých nadšených přívrženců v newyorském Brooklynu. „Poprvé v dějinách naší země se žena stane prezidentskou kandidátkou za velkou politickou stranu,“ prohlásila. Mezi prvními gratulanty byl i její manžel a exprezident Bill.

Osmašedesátiletá politička se však nenechala dlouho kolébat přízní svých fanoušků a s vědomím, že jde teprve o vyhranou bitvu, se nemilosrdně opřela do svého očekávaného soupeře ve finále

boje o prezidentské křeslo ve Washingtonu. Republikánka Donald Trumpa označila za nevhodného do funkce amerického prezidenta, obvinila ho, že chce Spojené státy americké vrátit v čase.

Z úterní noci si Clintonová domů odnesla velký triumf, když vyhrála primárky v Kalifornii. To definitivně pohřbilo šance jejího soka Bernieho Sanderse na získání demokratické nominace do listopadových prezidentských voleb. Vítězství v Kalifornii dodalo Clintonové sílu, které chce využít ke sjednocení rozpolcené Demokratické strany. Sanders strávil poslední

měsíc vystupováním napříč Kalifornií v naději, že případné vítězství by mu pomohlo soupeřit s Clintonovou až do červencového národního sjezdu demokratů. Vše nyní ale stojí proti Sandersovi. Clintonová má více vázaných delegátů, superdelegátů, vyhrála v nejlidnatějších státech a vychází jako populárnější v průzkumech veřejného mínění.

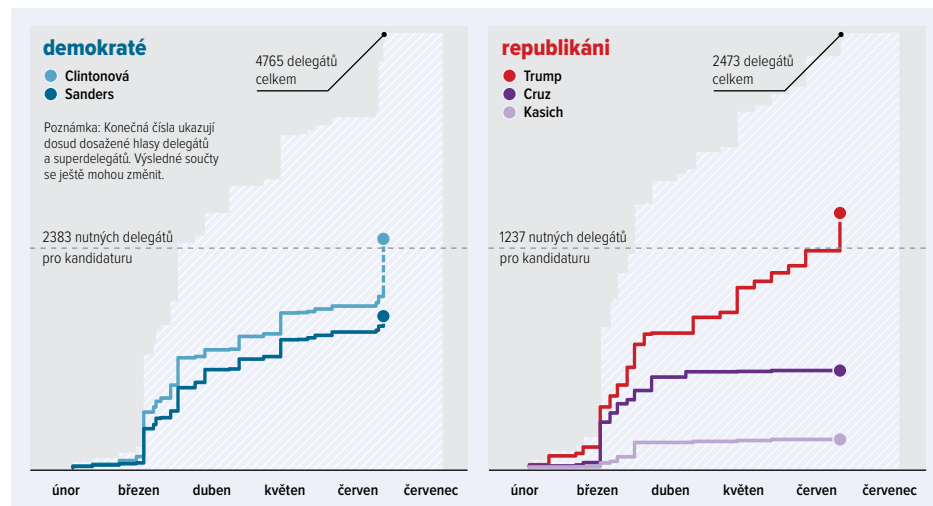
Clintonová v noci na včerejšek vyhrála také New Jersey, Novém Mexiku a Jižní Dakotě. Sanders vyhrál v Montaně a Severní Dakotě. Sanders prohlásil, že odsoudit nehodlá a prý se příští týden chystá vyhrát primárky v hlavním městě Washingtonu a bojovat až do národního kongresu. „Budeme nadále bojovat o každý hlas a každého delegáta, kterého můžeme získat,“ řekl Sanders svým podporovatelům v kalifornské Santa Monice.

Sanders hned po oznámení prvních výsledků ze superúterý požádal prezidenta Baracka Obamu o osobní setkání. Schůzka se má uskutečnit dnes.

Pro Donald Trumpa byly úterní primárky formalitou, která v republikánském táboře nominační hlasování ukončila. Newyorský magnát, který už v nominačním souboji nemá žádného soupeře, shromáždil 1536 delegátských hlasů. Pro nominaci do boje o Bílý dům je jich přitom v rámci republikánského tábora zapotřebí 1237.

Sledujte E15.cz

Primárky mají své vítěze

Pramen Reuters

Přímý souboj kandidátů začne 26. září

Americké primárky jsou téměř u konce. Zbývají jen ty v hlavním městě Washingtonu. V červenci pak následují národní sjezdy obou stran ucházejících se o úřad prezidenta. Současná hlava unie Barack Obama se podle všeho každým okamžikem chystá podpořit Hillary Clintonovou. Už v úterý v noci měl volat Clintonové a gratulovat jí k dosažení potřebného množství delegátů k získání nominace, telefonoval také Berniemu Sandersovi, aby mu poděkoval za jeho houževnatý boj. Prezident se tak snaží jako šéf demokratů sjednotit znesvářenou stranu ještě před ostrým startem prezidentské kampaně, která začne první debatou prezidentských kandidátů 26. září.

CHCE MÍT JISTOTU. „Nejsme ukřivdění, jde o demokracii, a proto si musíme být jistí,“ řekl včera vůdce Svobodných Strach.

Rakouští Svobodní zpochybňují volbu prezidenta

■ Podle strany rozhodly v neprospěch jejího kandidáta nesrovnalosti v rozhodujících korespondenčních hlasech.

Svobodná strana Rakouska (FPÖ) podala k ústavnímu soudu protest proti výsledkům nedávných prezidentských voleb, v nichž její kandidát Norbert Hofer jen těsně neuspěl. Mluvčí ústavního soudu potvrdil, že již obdržel příslušný dokument od vůdce Svobodných Heinze-Christiana Stracheho. FPÖ v protestu napadla druhé kolo prezidentských voleb z 22. května, v němž kandidát Zelených Alexander Van der

Bellen zvítězil nad Hoferem o 30 863 hlasů, tedy o pouhých 0,6 procenta hlasů. O nejtěsnějším výsledku v rakouských dějinách rozhodly až korespondenční hlasy.

Spis, kterým FPÖ napadá výsledky květnových prezidentských voleb, má 150 stran. Svobodní poukazují na různé nesrovnalosti, které se týkají především

hlasovacích lístků, uvedl mluvčí soudu Christian Neuwirth.

„Nejsme ukřivdění, jde o demokracii, a proto si musíme být jistí,“ řekl Strache. Podle něj se nesrovnalosti týkají 573 tisíců

korespondenčních hlasů. Některé byly například sečteny předčasně, uvedl. „Kdyby nebylo těchto nesrovnalostí, Norbert Hofer mohl být prezidentem,“ tvrdí Strache. /čtk/

„Kdyby nebylo těchto nesrovnalostí, Norbert Hofer mohl být prezidentem,“ tvrdí Strache.

Britům spadl web pro registraci k referendu

V Británii se krátce před vypršením lhůty pro registraci k nadcházejícímu referendu o EU v noci na středu zhroutila příslušná internetová stránka, když nevydržela nápor voličů. Vláda se proto po dohodě s volební komisí rozhodla, že prodlouží lhůtu pro registraci o 48 hodin do dnešní půlnoci. Svě k tomu ještě musí říci parlament.

V úterý, poslední možný den, se k referendu registrovalo nebo pokusilo registrovat půl milionu lidí. Technické potíže začaly přibližně ve 22.40 britského času. Podle BBC se stále neví, kolik žadatelů bylo úspěšných a kolika lidem se objevila chybová hláška. Volební komise dopoledne uvedla, že je „klíčové“, aby mohl hlasovat každý, kdo chce. Podle posledních průzkumů veřejného mínění bude boj mezi zastánci

setrvání země v evropském svazku a příznivci takzvaného brexitu vyrovnaný.

Někteří lidé si podle listu The Guardian na Twitteru stěžovali, že stránka zkolabovala poté, co v televizi skončilo vystoupení premiéra Davida Camerona a vůdce opoziční protievropské strany UKIP Nigela Farage. Ten mimo jiné řekl, že je kvůli svým jasným stanoviskům ohledně migrace „demonizován“, a tvrdil, že pro výrazné omezení počtu přistěhovalců má podporu i mezi etnickými menšinami. Cameron uvedl, že jsou „dobré a špatné způsoby“, jak kontrolovat migraci, a varoval před izolací. Právě migrace je před referendem jedním z hlavních témat. Farage a Cameron nedebatovali tváří v tvář, ale každý půl hodiny odpovídal na dotazy diváků. /čtk/

Krátce

Tunisko dostane od EU půjčku 500 milionů eur

Europoslanci dali zelenou půjčce pro Tunisko v celkové výši 500 milionů eur, jež má být poskytnuta během dvou let ve třech tranších. Tunisko, v němž před pěti lety takzvaná jasmínová revoluce svrhla autoritářský režim, se výměnou za to zavázalo provést strukturální reformy.

Irácká armáda postupuje Fallúdzou

Členové protiteroristické jednotky podnikli úspěšný výpad na jihu irácké Fallúdy. S pomocí dělostřelectva a raket se podařilo koloně vojenských automobilů probít do fallúdžského předměstí Šuhada. Spojenecká letecká koalice pak bombardovala pozice Islámského státu, který Fallúdu obsadil v roce 2014. /čtk/

25/194/75

INZERCE

Hospodářská komora České republiky si Vás dovoluje pozvat na

ODBORNÝ SEMINÁŘ

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY A METODIKY V NOVÉM

Cílem semináře je co nejpraktičtější a nejsrozumitelnější formou seznámit účastníky semináře se základy problematiky zadávání veřejných zakázek a s hlavními změnami, které přináší nový zákon o zadávání veřejných zakázek, jehož účinnost nastane již 1. 10. 2016. Budeme se zabývat i metodikami k veřejným zakázkám, na jejichž vzniku se podílí i HK ČR, a které zadavatelům i dodavatelům umožní jejich efektivní soutěžení.

Termín a místo konání: 15. června 2016, 9.00–13.00 hodin (registrace 9.00–9.20 hodin)
Hospodářská komora České republiky, Florentinum (recepce A), Na Florenci 2116/15, Praha 1

Program:

Zahájení semináře – úvodní slovo

Mgr. Irena Bartoňová Pálková, viceprezidentka HK ČR

Představení nového zákona – změny proti stávající úpravě, hlavní novinky, upozornění na možné výkladové problémy

JUDr. Markéta Schormová, vedoucí odd. legislativy, informací a poradenství HK ČR

Možnosti dodavatelů dle nového zákona

Vladimír Studnička, vedoucí odd. metodické podpory programů MMR

Novinky v dozorové činnosti ÚOHS v oblasti veřejných zakázek

JUDr. Josef Chýle, Ph.D., místopředseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Hodnocení nabídek – změny v kvalifikaci, posouzení a hodnocení nabídek, vítězství v rámci veřejné zakázky a následné dokumenty

Mgr. Kateřina Koláčková, ředitelka firmy OTIDEA, poradenské společnosti zabývající se veřejnými zakázkami

Cena: 1 390 Kč bez DPH; 1 090 Kč bez DPH pro členy HK ČR

V případě Vašeho zájmu se prosím registrujte nejpozději do 9. června 2016 na e-mail: suva@komora.cz

www.komora.cz

HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY

Chceme vozit lidi ode dveří ke dveřím

■ Soukromý dopravce **Leo Express** má v poslední době **expanzivní choutky v blízkém zahraničí**. Původně čistokrevná železniční společnost přitom **stále více sází na autobusy**. „Železnici vnímáme jako páteř, na kterou se napojují další vhodné způsoby dopravy,“ říká generální ředitel Leo Expressu pro Evropu **Peter Köhler**. Firmě se navíc daří zvyšovat tržby a umazávat ztrátu.

Jan Šindelář

☞ Máte odhady, kdy se dostanete alespoň na černou nulu?

Naším cílem je, aby se tak stalo letos. Rádi bychom dosáhli EBITDA na úrovni padesát až sto milionů korun. Nárůst tržeb by měl činit 40 procent. Máme v plánu otevřít dvacet nových autobusových linek během příštích dvanácti měsíců.

☞ Můžete být konkrétnější? Nedávno jsme informovali o linkách z Vídně do

Lvova a z Prahy do Varšavy. Postupně tvoříme v dálkové dopravě síť, která se skládá z vlakových a návazných autobusových linek, což je právě případ varšavské linky. Nejnověji jsme oznámili akvizici společnosti TigerExpress, takže nerosteme pouze organicky. Spojení s TigerExpressem nám mimo jiné umožní propojit naše vlaky s autobusovými linkami na polské letiště. Železnici vnímáme jako páteř dopravu, na kterou se napojují další vhodné způsoby, od hromadných jako autobusové linky po individuálnější způsoby.

☞ Budou i další podobné akvizice?

To nemohu říci, je to vždy otázka zvážení příležitostí. Ale obecně do budoucna máme v plánu vstoupit i do dalších druhů dopravy tak, abychom přepravovali lidi ode dveří ke dveřím. Přesněji z domu na nádraží a z nádraží až domů.

☞ To myslíte taxíky? Klasický model taxislužby je dnes překonaný. My podporujeme mobilní aplikace, jako jsou Uber, Liftago nebo i BlaBlaCar. Myslíme si, že by tyto služby stát neměl za-

kazovat, nýbrž podporovat. Když tedy mluvíme o dopravě až domů, mám na mysli mimo jiné tyto aplikace. Ale máme v tomto ohledu i vlastní služby.

☞ Které?

Už jsme začali půjčovat na nádraží kola spolu s naším partnerem Rekola a od léta budeme přímo ve vlaku půjčovat naše elektrické koloběžky.

☞ Jak to bude fungovat? Kde se třeba tyto koloběžky budou vracet?

Cestující bude muset koloběžku vrátit zase ve vlaku nebo na pokladně. Cena se mu spočítá podle toho, kolik dnů si koloběžku nechá.

!! Německo nám v síti zatím chybí, i když ho částečně pokrýváme díky partnerství s FlixBusem. Chceme tam zavést i vlastní spoje. Rádi bychom přidali i v Rakousku.

Co taková služba bude stát?

Určitě to nebude nijak přemrštěné. Přesnou cenu zatím nemohu zveřejnit, ale předběžně se dá říci, že to bude srovnatelné s cenou jízdenky. Podmínky a cenu včas zveřejníme.

Kolik těch koloběžek koupíte, jak velká bude investice?

Koupíme jich dost na to, abychom pokryli poptávku, a to nejen ve vlacích, ale i v autobusech. Výši investice v současné době nemůžeme zveřejňovat.

Vratme se k té expanzi.

Ve svých tiskových zprávách často píšete o Německu. Už víte něco určitějšího? Jak jsem již řekl, tvoříme síť, tedy všechny naše služby na sebe navazují. Cestující může jet s přestupem třeba z Ostravy do Českého Krumlova a podobně. A právě Německo nám v síti zatím chybí, i když ho částečně pokrýváme díky partnerství s FlixBusem. Chceme tam ale zavést i vlastní spoje. Rádi bychom více expandovali i v Rakousku. Detaily ještě nemohu říci, protože by nás konkurence ihned okopírovala. Nové linky zveřejňujeme až po definitivním schválení licence.

Je v plánu i rozšiřování na kolejích?

Vzhledem k tomu, že open access (komerční provoz vlaků – pozn. red.) v českém prostředí není regulatorně chráněn, tak se soustředíme na rozšiřování služeb. Jsme významným operátorem na trase z Prahy na Zlínsko, jezdíme do Moravskoslezského kraje a do Košic. Místo nových linek se spíše v současné době soustředíme na zvýšení kapacity a zahuštění naší nabídky.

Dá se zvětšovat kapacita, když počet vlaků zůstává stejný?

To jistě dá, efektivnějším využitím těch souprav a jejich častějším nasazením. Pokud uvidíme, že tady stát skutečně chce a podporuje soukromé dopravce, tak bychom uvažovali i o nových vlacích. V této chvíli je ale nejbezpečnější závazková doprava na objednávku státu. Na závazku, na rozdíl od open access, nemůžete většinou prodělat. I proto jsme podali nabídku v soutěži o rychlíky

Peníze z dotačních titulů by měly jít do infrastruktury, třeba na pokrytí tratí mobilním signálem. To by mělo mít přednost před nákupem vozidel.

Plzeň–Most a zajímáme se o závazkové železniční projekty na Slovensku, v Německu, Rakousku i v Polsku.

Majitel firmy Leoš Novotný měl ještě nedávno v Polsku velké plány v komerčním provozu vlaků. Ty skončily definitivně u ledu?

V Polsku se v této chvíli zaměřujeme hlavně na autobusovou expanzi, protože v ní je regulatorní prostředí výrazně jednodušší. Na trhu, kde provozujete autobus, jednou můžete provozovat i vlak. Busy a vlaky se musejí navzájem doplňovat.

Jedna z vašich autobusových linek vede z Prahy přes České Budějovice do Českého Krumlova. Právě tady chce ale ministerstvo dopravy od prosince objednat nové přímé železniční expresy. Neobáváte se toho? Obávám se. Ministerstvo dopravy, financí i předsedu vlády jsme již o našich obavách informovali. Považujeme takový přístup za věc, která nemá se zajištěním dopravní obslužnosti nic společného. Proč by měl český stát dotovat dopravu pro japonské turisty, aby mohli cestovat do Českého Krumlova? Pokud tam České dráhy chtějí jezdit, tak ať tam jezdí komerčně, ale nikoli za peníze daňových poplatníků.

Vy byste nechtěli čtvrtý železniční koridor na jih Čech využít pro komerční vlaky?

Tím, že tam jezdíme autobusem, si ten trh osaháváme. Pokud by tady vznikl regulátor železniční dopravy a byla by nastavená jasná pravidla, jak má fungovat open access, pokud přestane docházet k porušování férové soutěže, pak je možné uvažovat o zavádění nových služeb. Ale zatím jsme nuceni zůstat na linkách, které v současnosti

provozujeme, a budeme se hlásit do soutěží na dopravu v závazku.

Nejde to proti duchu vaší firmy, která se prezentuje jako moderní start-up a vymezuje se proti starým železničním pořádkům? A nyní se bude drát pod dotační deštník.

To je dobrá otázka. My se musíme pohybovat v rámci pravidel tohoto státu. Máme určitou možnost ovlivňovat naše prostředí, komunikujeme s ministerstvem i lidmi v Bruselu. Nicméně pořád jsme podnikatelé a musíme situaci brát, jak je. Ano, jsou další dálkové trasy, především na koridorech, které je možné provozovat bez dotací. To ale nelze říci o příměstských a regionálních trasách, kde jsou dotace nutné. Jak kraj zajistí dopravní obslužnost, je politické rozhodnutí, aby poskytl co nejlepší služby a zároveň postupoval transparentně.

Jedinou nedotovanou tratí zůstává Praha–Ostava. Zuří tam stále cenová válka?

Podle mě nikdy neskončí. A neskončí, dokud tam nedojde k nějakým zásadním změnám v přístupu našich konkurentů. My jsme tam vstupovali jako třetí, tudíž jsme s cenou museli jít dolů, abychom se na trhu umístili. Dnes máme velmi věrné zákazníky a rosteme i na této trase. Je ale potřeba vnímat, že ten trh není férově nasta-

vený. My tam jezdíme prokazatelně bez dotací. Totéž tvrdí České dráhy, u kterých ale velmi pravděpodobně dochází ke křížovému dotování jejich ztrátových služeb. Nás by samozřejmě zajímalo, jak jsou na tom České dráhy v komerční dopravě, toto číslo ale nikde nereportují.

Existují u vás ve skupině stále plány na rozjezd půjčovny vlaků Leo Pool, o kterých v minulosti tak nadšeně vykládal majitel Leoš Novotný?

Leo Pool už není součástí našich obchodních záměrů. Rozhodli jsme se, že vlaky budeme vlastnit přímo. Leoš Novotný je podnikatelský vizionář, který má spoustu dobrých nápadů, a jeho myšlenky jsou většinou světelné roky před ostatními. Myšlenka vytvoření půjčovny vyplývala přímo z jeho podnikatelské potřeby. Tento model je na místě vzhledem k tomu, jak obtížně lze získat kvalitní kolejová vozidla. Možná se k těm plánům jednou vrátíme, ale teď to není na pořadu dne. Naopak pozorně sledujeme plány na nákup vlaků za evropské dotace do majetku státu.

Tyhle plány podporujete?

Je to ze všech řešení to nejméně špatné. Raději bychom ale viděli, aby peníze z dotačních titulů šly do infrastruktury. Určitě by bylo lepší podporovat vysokorychlostní železnici nebo telekomuni-

kační infrastrukturu, například pokrytí tratí mobilním signálem nebo Wi-Fi. To by mělo mít přednost. Nicméně pokud ty peníze mají jít na vozidla, pak je nejlepší, aby je koupil stát a navázal jejich provoz na soutěže. Takto to funguje například v některých částech Německa.

Stát chce nakupovat vlaky v souvislosti s liberalizací dotované železnice. To je letitá mantra každého ministra dopravy, nikdy k ní ale fakticky nedošlo. Není to čekání pro vás frustrující?

Ministerstvo dopravy je extrémně důležitým partnerem. Ministra Ťoka považujeme za velmi inteligentního člověka, který má spoustu zkušeností ze soukromého sektoru. Musí se rozhodnout, zda jednou bude vnímán jako ministr Českých drah a mýta, nebo jako ministr, který zahájil skutečnou liberalizaci dopravy. Pokud to zvládne, bude tu mít pomník navždy. Podobně je v Německu za neúspěšnějšího ministra dopravy považován Peter Ramsauer, který otevřel trh autobusové dopravy.

Zelení aktivisté by asi namítli, že autobusová doprava není tak ekologická jako železniční.

To jistě není, ale při rostoucí potřebě mobility je lepší jet autobusem než individuálně padesáti auty. Záleží na kontextu.

Peter Köhler (44)

Vystudoval fyziku na Imperial College v Londýně a finance na VŠE v Praze. Pracoval jako bankéř a konzultant v Londýně pro JP Morgan či pro KPMG a Deloitte. Před příchodem do Leo Expressu v roce 2013 působil v Raiffeisen Bank ve Vídni, kde měl na starosti private equity tým pro střední a východní Evropu. Od podzimu 2014 je místopředsedou představenstva a generálním ředitelem Leo Expressu pro Evropu. Ve firmě vlastní přes dvě procenta. Má dvě děti, žije střídavě v Praze a ve Vídni.

Foto: E15 Anna Vachová ZK

Tvář dne

„Reorganizace je v souladu se zákonem, má ji na starosti policejní prezidium a schvaluje ji pouze ministr vnitra,

prohlásil ministr vnitra za ČSSD
Milan Chovanec **str. 3**

Foto: ČTK

Komentář

Igor Záruba

Řecku z lásky

Evropský stabilizační mechanismus, lidově řečeno euroval, pošle do Řecka další peníze. Úhrnem 10,3 miliardy eur. V zásadě jde o zprávu, která nepřekvapuje – a možná ani nikoho nezajímá. Existují nicméně důvody, proč věnovat tomuto konstatování pozornost.

Zajímavý je samotný způsob, jakým se tato tranše vydala na cestu. Německo jakožto největší přispěvatel do eurovalu ji totiž poslalo „na výlet“ ve vší tichosti, bez politické rozpravy. Pouze se stručným přípisem spolkového ministerstva financí, jež obdrželi členové rozpočtového výboru Bundestagu: „Vláda souhlasí s uvolněním úvěru pro Řecko.“ Tvrdí to list Handelsblatt s dovětkem, že výbor rokoval za zavřenými dveřmi. Bez účasti ostatních poslanců a vědomí veřejnosti, „prý v zájmu celé věci“.

To je jev rozhodně nevidaný, zvláště ve zpětném pohledu na dřívější tahanice o to, kolik mají Řekové dostat a za co.

Další pikantnost, v návaznosti na toto shrnutí, spočívá v tom, že Atény dosud uspokojivě nedoložily, nakolik pokročily reformy, které po nich dárce požadují. Platí tedy nově, že bude jiho-východní výspa eurozóny dostávat peníze jenom tak, bez protiplnění?

Skoro to tak vypadá. Věřitelé, jmenovitě EU, Evropská centrální banka a Mezinárodní měnový fond, dospěli sice k názoru, že řecký

z nich půjde, jak jinak, na obsluhu státního dluhu. Berlín vyslal jasný signál – vyhněme se jakékoli prodlevě, pomoc musí dorazit včas.

Druhý výklad by mohl znít, že se Řekové stali v mezičase natolik důležitými, že unie a MMF jsou ochotny přimhouřit oko. Důvodem je uprchlická krize, v níž funguje Helénská republika jako vstupní brána na kontinent. Sice jedna z mnoha, ale důležitá.

Za této situace je opravdu podstatné, aby měly Atény hotovost – tím spíše, že zůstaly nevyslyšeny rozumné hlasy, aby EU vyčlenila na ochranu vnějších hranic procenta z celkové nabídky strukturálních fondů.

Řekové se prostě ocitli v pozici, kdy mohou žádat, aniž by museli plnit úkoly. Nasvědčuje tomu zvažovaná ochota šéfů stabilizačního mechanismu odpustit Řecku úroky z vyplacených transferů, stejně jako prosakující informace o připravenosti rokovat o středně- a dlouhodobých úlevách.

Doba, kdy se kdekdo pozastavoval nad přeposiláním eur do Řecka, je zkrátka pryč. Zásadovost vyměkla, přednost dostala poptávka po umravňení imigrace. Bylo by fajn to přiznat, ne se schovávat za vzletná slova o nutnosti stability a řecké potřebě nadechnout se čerstvého vzduchu.

Řekové jsou v pozici, kdy mohou žádat, aniž by museli plnit úkoly. Doba, kdy se kdekdo pozastavoval nad přeposiláním eur do Řecka, je pryč.

kabinet přijal dostatečnou důchodovou a daňovou reformu, ovšem dílčí nápravná opatření jsou pořád ve vzduchu. Přesto jsou miliardy na pochodu. Formulka „má dáti – dal“ už zjevně neplatí.

Vysvětlení může být dvojitý. Jednak jsou Řekové na suchu – a eura zvenčí nutně potřebují. Ještě v červnu by měli dostat větší část ze zamýšlené sumy, přesně 7,5 miliardy eur. Převaha

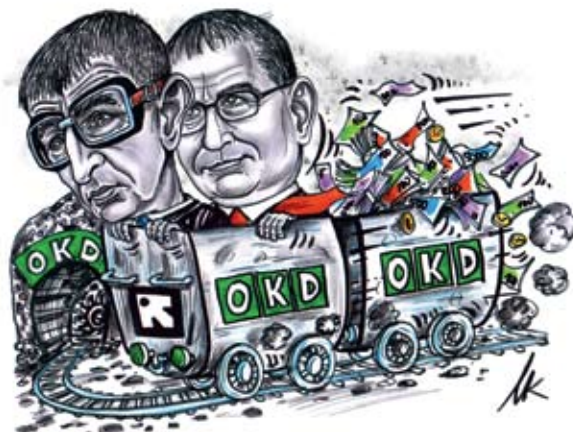
Glosa

Déjà vu

Ti dva jsou vzorem týmové spolupráce. Premiér dal ministři průmyslu Janu Mládkovi a ministru financí Andreji Babišovi úkol, aby vyřešili žádost OKD o poskytnutí provozní půjčky. Mládek po jednání koalice vyhlásil, že vláda by do konce června mohla půjčku schválit, aby mělo OKD na výplaty. Přesněji řekl: „Máme podle všeho dohodu.“ Nemají. O tři hodiny později Babiš přes média vzkázal, že OKD miliardu, o níž Mládek mluvil, nepotřebuje a možnost nějaké půjčky je třeba nejdříve analyzovat.

Historie se opakuje. Stačí se vrátit do roku 2014. Na jeho konci se mělo duo B+M dohodnout na výši poplatku za těžbu uhlí. Mládek vyšel od Babiše s tím, že se dohodli na zvýšení na dvojnásobek. Vzápětí Babiš prohlásil, že se na ničem takovém nedohodli. Legendární je také zachraňování dolu Paskov. Mládek přišel s řešením. Babiš se rozjel do Ostravy, aby rozhlásil, že on to dohodnul lépe. Tento ping-pong trval několik týdnů. Teď se hraje stejná hra. Tak snad na ty hornické výplaty v létě nakonec bude.

Jan Stuchlík

Kresba: Milan Kounovský

Nový Mercedes-Benz třídy E Combi má větší kufr než Škoda Superb

Mercedes-Benz odhalil nové kombi třídy E. V základním uspořádání se může pochlubit kufrem s kapacitou 670 litrů. To je o deset litrů víc, než kolik nabídne Škoda Superb Combi. Nicméně český konkurent má po sklopení zadních sedadel až 1950 litrů, zatímco Mercedes uvádí maximální objem 1820 litrů.

Dalibor Žák

Kombi třídy E vychází technicky z již dříve představeného sedanu. Zajímavostí je, že v základní výbavě všech motorizací je devítistupňová automatická převodovka 9G-Tronic. Pro začátek budou k dispozici tři diesel a čtyři benziny včetně polotučné verze E 43 AMG se sníženým podvozkem, upraveným automatem s rychlejším řazením a rovněž s přepracovaným systémem 4Matic s výchozím nastavením rozložení výkonu 31:69 ve prospěch zadní nápravy.

Pokud jde o detaily v oblasti praktičnosti, tak Mercedes třídy E Combi umožňuje dělit zadní sedadla

Foto mercedes-benz 3x

v poměru 40:20:40 a také je možné opěradla zadních sedadel polohovat, takže lze dále zvýšit objem kufru o zhruba 30 litrů. Minimální šířka ložné plochy je 1100 mm a za příplatek může mít kombi třídy E bezdotykové otevírání kufru prostým zahýbáním nohou pod nárazníkem.

Kombi třídy E má rovněž v základní výbavě automatické udržování světlé výšky vzadu a za příplatek lze získat kompletní vzduchový podvozek. Užitečná hmotnost může být až

PRAKTICKÉ VYCHYTÁVKY. I kombi bude umět jezdit částečně samo a lze ho také ovládat na dálku. Vrchol tvoří prozatím verze E 43 AMG 4Matic. Interiér je prakticky převzatý ze sedanu třídy E.

745 kilogramů a za auto lze zapřahnout až 2100 kilogramů těžký přívěs. Za příplatek je možné vůz vybavit asistencí pro jízdu s přívěsem.

Mercedes-Benz třídy E Combi může být vybaven i zábavním systémem pro zadní sedadla včetně

iPadů a automobilka také vyvinula speciální dětské sedačky pro děti ve věku zhruba od čtyř do dvanácti let a o tělesné hmotnosti od patnácti do 36 kilogramů.

Nechybí samozřejmě možnost vybavit novou třídu E Combi všemožnými asistenty, které jsou dostupné už pro sedan třídy E. Takže i kombík umí částečně jezdit sám a rovněž ho můžete zaparkovat pomocí dálkového ovládání.

Více na **AUTOREVUE.cz**

Renault Twingo GT přesunul sílu 110 koní na zadní kola

Bylo jen otázkou času, než se Renault chopí příležitosti a využije unikátní koncepce motoru vzadu s pohonem zadních kol a na základech sériového twinga přinese sportovně laděnou verzi GT. Výkonovými parametry má sice do tří roky starého konceptu Twin'Run hodně daleko, ale i tak si bezesporu zaslouží pozornost.

K pohonu slouží vylepšená verze třívalce o objemu 898 centimetrů krychlových, který díky přepracovanému přívodu vzduchu a nově naladěné řídicí jednotce produkuje 81 kW (110 koní). Jiné jsou také převody, takže auto by mělo o poznání ochotněji zrychlovat. Jak moc se to odrazilo na parametrech si ale Renault zatím nechává pro sebe. Ovšem počítejte se zrychlením z nuly na 100 kilometrů v hodině okolo deseti sekund.

Společně s tím došlo na přepracování podvozku, benevolentnějšího naladění se dočkal stabilizační systém a auto nově disponuje variabilním převodem řízení. Hlavními rozpoznávacími znaky Twinga GT jsou sedmnáctipalcové disky, výraznější otvory pro vstup čerstvého vzduchu na bocích,

dvě koncovky výfuku a v neposlední řadě také nový odstín laku Piment Orange. Vybírat ale budete moci i ze stávajících Lunaire Grey, Profond Black nebo Glacier White.

V interiéru nebudou chybět oranžové detaily, hliníkové pedály, sportovníjší madlo řadicí páky a loga di-

Foto renault 2x

HLAVNÍ ROZPOZNÁVACÍ ZNAKY. Twingo GT se od základní verze liší sedmnáctipalcovými disky, výraznějšími otvory pro vstup čerstvého vzduchu na bocích, dvěma koncovkami výfuku a v neposlední řadě také novým odstínem laku Piment Orange.

vize Renault Sport. Představení auta se odehraje už za necelé tři týdny na Festivalu rychlosti v Goodwoodu.

/oli/

S Banksym jsme sprejovali, ještě než se proslavil

■ Od doby, kdy ho svět objevil v dramatech *Býčí šíje* a *Na dřevě*, patří belgický herec **Matthias Schoenaerts** k vytěžovaným evropským hvězdám. Loni na festivalu v Benátkách uváděl hned dva filmy. Vztahové drama *Oslnění sluncem*, které tento týden vstupuje do českých kin, a film o transsexuálním malíři *Dánská dívka*, jenž u nás právě vyšel na DVD. Navíc se stále aktivně věnuje i street artu.

Iva Přivřelová

ES Oslnění sluncem jsou už vašim šestým filmem, který se od loňského dubna ukázal v Česku v kinech nebo na festivalu.

Za to se omlouvám. Všechny premiéry se bláznivě sešly. Měl jsem štěstí, že jsem dostal tolik příležitostí pracovat se spoustou skvělých lidí.

Jenom doufám, že lidi moje tvář už nebude iritovat.

ES Pocházíte z vlámských Antverp, nyní běžně hrajete ve francouzštině a angličtině. S jazyky nemáte problém?

Vyrostl jsem jako trilingvní dítě, nejspíš se můj mozek během toho nějak sám uspořádal, aby velmi dobře přijímal nové jazyky a přízvuky. Také mě to zajímá, líbí se mi melodie a muzikální kvalita jazyka, baví mě poslouchat lidi a podvědomě absorbují rytmy a zvuky.

ES V *Dánské dívce* hrajete nejlepšího přítele malíře v podání Eddieho Redmayna, jenž si chce nechat změnit pohlaví. Vaše postava je založená na skutečné osobě?

Je, ale točili jsme film, tedy fikci založenou na skutečných událostech, takže jsem si dovolil interpretovat svou postavu docela svobodně. Navíc nehraju běžně známou historickou figuru, mohl jsem si k ní tedy něco přidat. Přizpůsobili jsme fakta tak, abychom řekli příběh, který jsme chtěli říci.

ES Jaké bylo vidět Eddieho Redmayna jako ženu? Zapomenete, že to je Eddie. V podstatě vidíte novou herečku.

ES Co vás na vaší postavě dánského obchodníka s uměním nejvíc zajímalo? Fakt, že to byl obchodník a zároveň milovník umění. O některých obrazech věděl, že je prodá, další se mu líbily. Také mě zajímalo, co Hanse přitahovalo, jak viděl věci a co považoval za krásu.

ES Vy sám máte své malířské zkušenosti díky graffiti. Pořád se mu věnujete? Jasně.

ES Co si myslíte o Banksym, obecně nejznámějším graffiti umělci?

Myslím, že to je dobrý a zajímavý chlapík. Má kolem sebe dobrý promo tým. Že by ale byl i nejlepším street umělcem současnosti? To fakt ne. Jeho jazyk není úplně originální. Nevyráží vám dech. Jednou jsem s ním i sprejoval, před lety v Nizozemsku, dlouho předtím než se proslavil. Ale neřeknu vám, jak vypadá. Už si to nepamatuji.

ES *Dánskou dívku* jste natáčeli v Bruselu, který dobře znáte, i ve Skandinávii. Jak se vám líbilo tam?

Norské fjordy mě uchvátily. Natočili jsme tam poslední scénu filmu na útesu, byla tam šílená zima, ale ten výhled a dojmy na mě hodně zapůsobily. Takové momenty vás umlčí a já miluju věci, co mě donutí sklapnout. I v Dánsku to bylo super. Kodaň má dobrou energii, vypadá jako dobré místo na život. Ale strávil jsem tam jenom asi tři dny.

ES Pořád žijete v Antverpách?

Ano, mám to tam rád. Mám tam přátele a rodinu a je to neutrální místo. Jsem uprostřed všeho, do Londýna nebo Paříže to je kousek. Líbí se mi být turistou, objevovat se na různých místech a pak zase mizet domů.

ES A natočíte někdy vbrzku další belgický film?

Normálně bych ho natočil už loni, s mým dobrým kamarádem Michaellem Roskamem, se kterým jsem dělal *Býčí šíji* a *Špinavý prachy*. Nakonec ale natáčíme až letos. Film se jmenuje *Věrný*. Já sice vůbec neumím promovat své projekty, ale zkusím to. Řekněme, že to bude taková noirová verze Hanekeho *Lásky*. Neboli love story z krimi prostředí, které Michaela fascinuje.

Autorka je spolupracovnicí redakce

Pohřeb britského talentu

■ Po šesti letech přichází zpěvák a muzikant Richard Ashcroft s novou deskou. Stín The Verve se mu přebročit nepodařilo.

Petr Frinta

Richard Ashcroft s sebou zřejmě provždy ponese břemeno v podobě visačky „toho z The Verve“. Novinka These People ale ani nemá ambice na tomto stereotypu cokoli měnit. Nadaného autora a majitele stále výjimečného hlasu představuje v tak nešikovné poloze, že písničky sice neurazí, ale také nezaujímají, natož aby kohokoli nadchly.

The Verve, a tým i Ashcrofta bude české publikum znát bohužel jen díky nesmrtelnému hitu Bitter Sweet Symphony. Za jeho až otravnými smyčci dnes zaniká, že skupině se díky silnému autorskému vkladu a mnoha vlivům vypůjčeným od předchozí shoegaze vlny jako jedné z mála podařilo překročit tradiční mantinely britpopu. Naneštěstí se pěti-

ce v klíčový okamžik rozpadla a dlouhé trvání nemělo ani její zmrtvýchvstání o několik let později. Na albu Forth (2008) odolala potřebě programově psát další hity, a navzdory čistší produkci album provází mnoho vzpomínání i rozpomínání na syrovější počátky.

Raketový start měla po prvním rozpadu The Verve i Ashcroftova sólová dráha. Singl A Song for the Lovers je dodnes nejlepší skladbou, kterou napsal, a i debut Alone with Everybody byl daleko před očekáváním. Desky následující s ním již ale krok neudržely, a tak logicky následoval ústup z velkých pódii do klubů i ústup symbolický, totiž ubývání autorské jistoty.

Po šestileté přestávce se zpěvák znovu hlásí o slovo ambiciózním albem a možná až přespříliš jistou sebe prezentací. Pod drobnohledem sláva These People

rychle bledne. Ashcroftovi sedí spíše komorní, anebo naopak až vypjaté polohy, patos, nicméně novinka je spíše jednobarevná, jakékoli její klady

smazává bezduchá produkce. Co naplat, že Ashcroft stále umí napsat zajímavé melodie (místy nápadně podobné největším hitům The Verve), co naplat, že jeho hlas snoubící plné barvy se syrovostí je stále výjimečný, když ani jednomu nedává deska vyniknout?

Písničky se slévají ve stejném tempu, podobných aranžmá, sebevýraznější moment je ubit opakováním motivů, slok, refrénů a všudypřítomné máchání prázdných strun akustických kytar jako pozadí je reprízou té nejděsivější producentské noční můry devadesátých let podobné jako bakelitové smyčce.

Pokud se tomuto přímému přenosu pohřbu talentu v rodě Anglii daří, nelze než si neodpustit jedovatou poznámku, že spíše než pro obsah je tomu tak díky zpěvákově britskému pasu (ostrované si své talenty nekriticky hýčkají) a díky prezentaci v rozhovorech, za niž by se styděl i kdejaký fotbalista. Britští fanoušci popu však zbytnělá ega zjevně milují.

Autor je spolupracovníkem redakce

Richard Ashcroft: These People

Vydavatel: Cooking Vinyl, 2016

Hodnocení: 50 %

Minirecenze

BLU-RAY

Osm hrozných

(Vydavatel: Magic Box)

Disky s filmy Quentina Tarantina jsou vždy dokonalé, protože v bonusech přinesou velkou spoustu informací, detailů z natáčení a jsou lekcí z filmové teorie i historie. Aktuální disk s westernem Osm hrozných není výjimkou. Vedle samotného filmu (který je však k máni jen v kinoverzi, a nikoli v rozšířené verzi) tu jsou sice jen dva krátké, ale informačně nabitě dokumenty. A oba se věnují témuž – Tarantinově rozhodnutí natočit film systémem Ultra Panavision 70, což se stalo teprve po jedenácté v historii. S tím byla spojena i unikátní distribuce, kterou dokumenty také rozebírají. Snad je tu jen jediná chyba – bonusy by mohly mít klidně desetinásobnou stopáž a divák by si to stále užíval.

KOMIKS

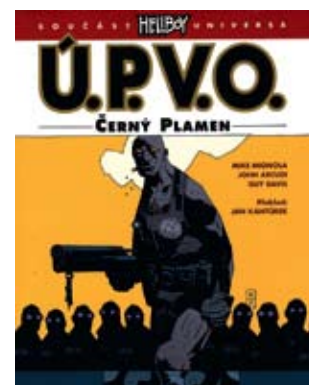
Mike Mignola a další:

Ú. P. V. O. 5

– Černý plamen

(Nakladatelství: Comics Centrum)

Tak tohle je parádní jízda. Ačkoli jde již o páté album komiksové řady Ú. P. V. O., možná jde o vůbec nejlepší příběh jednotky paranormálních vyšetřovatelů. Přinejmenším od doby, kdy je opustil Hellboy. Žabí mor dosahuje už takových rozměrů, že zkrátka hrozí nová éra planety, která bude bez lidí. Tým vedený kapitánem Daimiem se tak pořádně zapotí, aby porazil možná vůbec největšího záporáka této ságy. A také jeden z nich za to zaplatí cenu nejvyšší. Navíc celé album je jedna dlouhá akce plná nečekaných zvratů. Zkrátka perfektní komiks.

BLU-RAY

Sázka na nejistotu

(Vydavatel: Magic Box)

Ekonomické komediální drama Sázka na nejistotu konečně vyšlo na DVD a moderních discích Blu-ray. Stojí za pozornost více než většina loňských snímků bojujících o Oscara v hlavní kategorii Film roku. Brilantně napsaný a natočený snímek vysvětluje mnohé ekonomické termíny tak fascinující formou, že je pochopí i laik. Navíc se po delší době povedlo doprovodným bonusům zopakovat princip samotného filmu. Bonusy jsou stejně těkavé, rychle a informačně se valící, takže se toho o natáčení, ekonomické krizi, hercích a vůbec konceptu dozvíte opravdu hodně. Bravo.

Stanislav Šulc

Pod drobnohledem sláva nahrávky These People rychle bledne.

Foto dne

Foto: reuters

MICHELANGELO PO MEXICKU. Náměstí republiky v Ciudad de México nabízí jedinečnou podívanou v podobě plnoformátové repliky Sixtinské kaple. Vrcholné dílo renesančního génia Michelangela Buonarrotiho se promítá na vnitřek kovové konstrukce, jejíž stavba trvala 25 dnů. Rekonstrukce vznikla na základě 2,7 milionu fotografií originálu pořízených ve vatikánské bazilice sv. Petra. Výstava, která v metropoli potrvá do konce června, postupně navštíví všechna hlavní města 32 mexických států. Vidět by ji mohlo až 52 milionů návštěvníků.

Šašek provokuje

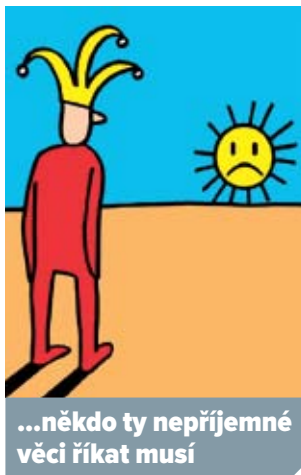
Czexit? Jasně, bude líp

S blížícím se hlasováním o brexitu se stále častěji rojí články a ankety o jeho české obdobě. I tady se vyprofilovalo asi pět procent ostrých zastánců czexitu a zhruba pět procent zastánců setrvání. Tradičním devadesátiprocentům to je jedno, protože televize hraje a plastový zlevnilo. Šašek je jasně pro setrvání a rád by předstřel jeden komplexní argument.

Tím je ekonomické napojení na Evropskou unii. Možná to mnohé šokuje, ale přes řadu sympatických pokusů vyvážit cokoli do nejrůznějších států se většina věcí

smontovaných v Česku vyváží do EU a totéž platí i pro tu hrstku statků v Česku vyrobených. Opravdu si všichni ti zastánci czexitu myslí, že by se na tom nic nezměnilo? Že by nikdo nechtěl oprášit termíny jako clo? A že by Česko mělo podobnou vyjednávací pozici jako Velká Británie nebo třeba Norsko?

Norsko je pro české exististy vůbec problematické. Svrchovaný stát například podle Economistu dobrovolně zavedl 93 ze sta nejdražších regulací EU, aby mohl na unijní trhy. Něco podobného pak podle britského maga-

zínu má i Švýcarsko – ano, ona tak zvyvaná suverénní země a náš vzor. Takže suma sumárum je lepší být uvnitř a podílet se na rozhodování, než být mimo, nadávat, ale stejně muset přijímat stejná opatření.

Pak ještě jedna poznámka, řekněme filozoficko-historická. Neutěšený stav českého hospodářství kritizovaný zatím jen levicovými ekonomy (ale oni se ti pravicoví také jednou proberou) jasně ukazuje, že si sami neumíme poradit a dokážeme fungovat jen ve větších celcích. Rádi vzpomínáme na světlé body

v minulosti, mylně především na první republiku. Tehdejší hospodářský zázrak vyrostl na rozvalinách toho skutečně úspěšného, tedy toho, co nám vymysleli Rakušané. Možná někdo rád vzpomíná i na to, jak jsme byli ocelářská velmoc v rámci RVHP, tedy toho, co nám zorganizovali Sověti. A teď se mentálně brodíme v bahně hlavně proto, že nám EU nedokázala vymyslet plán, jak být velkými uvnitř ní.

Na tom se ale jasně ukazuje, že problém není v EU, ale v nás. Takže se jen modlemež, ať tady referendum o czexitu nikdy nikdo neschválí.